

Vlaams
Parlement

vergadering **C306**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 6 juli 2017

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de speerpuntclusters – 2509 (2016-2017)	4
VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over een premie voor ondernemende werkzoekende 45-plussers – 2615 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over werkloze 45-plussers die een eigen zaak willen starten – 2621 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de toekenning van een premie aan oudere werkzoekenden die een zelfstandige activiteit opstarten – 2661 (2016-2017)	8
VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het voorstel van nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) en het Vlaamse Gewest – 2508 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Björn Rzoska aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de nieuwe beheersovereenkomst met de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) – 2560 (2016-2017)	14
VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de betrokkenheid van Vlaanderen bij de uitrol van een 5G-netwerk – 2532 (2016-2017)	20
VRAAG OM UITLEG van Grete Remen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de bekendheid van de vrijstelling van schenkbelasting bij overdracht van familiebedrijven – 2629 (2016-2017)	22
VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de moeizame activering van zeer langdurig werklozen – 2544 (2016-2017)	24
VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de preciaire arbeidsmarktpositie van alleenstaande moeders – 2572 (2016-2017)	29
VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het inhouden van de doelgroepkorting voor bedrijven die hun 55-plussers op non-actief zetten met behoud van loon – 2574 (2016-2017)	32

VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de vrijstellingen van arbeidszorgmedewerkers met een werkloosheidsuitkering – 2601 (2016-2017)

35

VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de speerpuntclusters – 2509 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Sonja Claes

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Voorzitter, minister, we hebben in het regeerakkoord ingeschreven dat we zouden inzetten op grootschalige en ambitieuze speerpuntclusters, met de bedoeling om dat te beperken tot een bepaald aantal. Voor deze speerpuntclusters geldt dat ze voor een voor Vlaanderen strategisch domein, in een samenwerkingsverband tussen de triple helix, zijnde ondernemingen, kennisinstellingen en overheid, een ambitieuze langetermijnstrategie en competitiviteitsprogramma ontwikkelen en uitvoeren.

Op vrijdag 9 juni 2017 ondertekenden de drie speerpuntclusters Catalisti – chemie en kunststoffen –, SIM – slimme materialen – en VIL – duurzame logistiek – in het bijzijn van de minister-president, minister Weyts en uzelf, minister, het clusterpact. Ook Flux50 was al getekend. En ik veronderstel dat er nog een aantal in de pijplijn zitten. Deze clusterpacten leggen het engagement vast van de clusterorganisatie, de clusterleden – bedrijven en kennisinstellingen – en de overheid.

Minister, welk engagement wordt er gevraagd van de verschillende clusterpartners in ruil voor de financiering? Hoe ziet u de maatschappelijke meerwaarde op lange termijn van deze drie clusters? Hoe verzekert u zich er van dat de kmo-wereld mee is in dit innovatieverhaal? Zult u nog andere beleidsmaatregelen nemen teneinde deze clusters aan innovatie te kunnen laten doen?

Ten slotte had ik nog een vraag, maar daarin was een foutje geslopen. Mijn vraag was: wat is de timing voor de ondertekening van de overige twee clusterpacten? Maar Flux50 is al getekend. (*Opmerkingen van minister Philippe Muyters*)

Het is opgestart, maar nog niet getekend? Oké. Wat is daarvan de timing? En wat is de timing voor de ondertekening van het clusterpact van de voedingsindustrie, Flanders' FOOD?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: De clusterpacten leggen uiteraard de engagementen vast van én de clusterorganisatie én de clusterleden én wij als de overheid. Het engagement dat we als overheid aangaan, is niet niets. Het gaat om maximum 500.000 euro per cluster per jaar die wordt uitgetrokken en dat voor een termijn van tien jaar.

Maar voor wat, hoort wat: mijn filosofie is dat de bedrijven niet het gevoel mogen hebben van 'baat het niet, dan schaadt het niet.' Nee, nee, ze moeten zelf ook een sterk engagement nemen. Ik eis dat ze een zelfde bedrag vastleggen als de overheid, eveneens voor tien jaar. 50 procent van de financiering van de clusterwerking moeten zij dus mee op tafel leggen.

Heeft die cluster meer dan dat miljoen per jaar nodig voor de werking, dan moet het vanuit de bedrijven komen. Bij mij ligt de grens op 500.000 euro.

Daarnaast – en dat is toch ook belangrijk – hebben we dit jaar 50 miljoen euro ter beschikking voor onderzoeks- en innovatieprojecten die de clusters kunnen uitvoeren om de competitiviteit van hun leden te ondersteunen. Dat is een belangrijk engagement vanuit de overheid. Daarnaast – en je mag dat niet

onderschatten – hebben de betrokken ministers zich geëngageerd om oplossingen te helpen vinden voor specifieke problemen of knelpunten die die clusters zouden kunnen ondervinden bij het realiseren van projecten. Denk bijvoorbeeld aan het feit dat je voor een aantal proeven regelluwe zones zou moeten creëren. Of aan het internationale project met de zelfrijdende auto, waarbij we de toelating moeten hebben om zelfrijdende auto's op wegen te kunnen proberen. De betrokken ministers gaan daar dus aan meewerken.

De clusters engageren zich op hun beurt om een grote hefboomwerking op te zetten met de toegekende middelen. Voor elke euro steun in die projecten verwachten wij dus niet een euro terug van hen, maar wel een aanzienlijk bedrag. Het hangt af van project tot project hoeveel de steunpercentages kunnen zijn.

Daarenboven gaan we ervan uit dat de bedrijven voortwerken met de resultaten van die projecten en zelf bijkomend investeren. Want de eerste schil van het onderzoek doen we samen met de verschillende bedrijven. Maar als ze daarop willen voortwerken, moeten ze dat zelf financieren. We gaan ervan uit dat ze dat effectief met eigen middelen doen.

Van de kenniscentra verwachten we dat ze hun onderzoeksagenda samenleggen met de roadmaps van de clusters en zo bijkomend onderzoek opstarten dat gerelateerd is met het clusteronderzoek. Die gerealiseerde hefboomwerking is voor mij een belangrijk element bij de toekenning van projectmiddelen en de evaluatie van de clusterwerking.

Elk van de betrokken speerpuntclusters engageert zich in zijn clusterpact ook om een actieve rol op te nemen in de transitiedomeinen Visie 2050 rond circulaire economie, Industrie 4.0 en energie. Los daarvan hebben de projecten van de clusters vaak een relevante maatschappelijke component.

Bij SIM, Catalisti en VIL is de betrokkenheid van kmo's vastgelegd met key performance indicators (KPI's) in de speerpuntcluster zelf. Op die manier is de betrokkenheid dus gegarandeerd. Ik heb bij alle drie de clusters de opstart gedaan. Je zag bij het aanwezige publiek dat de kmo's er gewoon bij zijn, dat ze meedoen. Dat zit dus eigenlijk wel goed.

Specifiek voor de speerpuntclusters is er, zoals ik al zei, het bijkomende engagement voor een langetermijnstrategie/competitiviteitsprogramma. Zoals ik al zei, kunnen ze over geormerkte middelen beschikken voor hun innovatieve projecten.

Daarnaast worden er eveneens projectoproepen ten behoeve van de clusters gelanceerd. Zo is er momenteel een specifieke oproep voor interclusterprojecten in voorbereiding.

Waarom een interclusterproject, mijnheer Gryffroy? Omdat we denken dat er tussen de clusters ook nog eens informatie-uitwisseling moet zijn. En natuurlijk zijn er binnen Horizon 2020, het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en andere, mogelijkheden voor de speerpuntclusters en hun bedrijven om daarop in te tekenen.

De clusterpacten van Flanders' FOOD en Flux50 zijn momenteel in opmaak. Ik kan geen exacte timing geven, maar ik verwacht dat we na het reces en voor het einde van dit jaar ook die twee clusterpacten kunnen tekenen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Voor alle duidelijkheid: het concept van speerpuntclusters vind ik fantastisch, omdat je bedrijven samenbrengt – weliswaar met een kleine wortel, maar zo werkt het nu eenmaal. Een element dat u daarnet

aankaart en dat ik heel interessant vind, zijn de regelluwe zones, die waarschijnlijk op een bepaald ogenblik als vraag vanuit een van deze of meerdere clusters zullen komen. Zo van 'als we dat eens zouden kunnen toepassen in een bepaalde regio, op een bepaald tijdstip of over een bepaalde periode', om op die manier een aantal zaken een aantal zaken uit te testen.

Ik heb twee bijkomende vragen. Is er ergens een soort engagement gevraagd dat er een synergie moet zijn tussen clusters? (*Opmerkingen van minister Philippe Muyters*)

Kunt u dat straks dan nog eens herhalen? Zeker bij Flux50 dat wordt opgericht, zal er een synergie zijn met alle andere clusters.

Maar ik was inderdaad aanwezig bij, niet de oprichting, maar de opstart of hoe je het ook wilt noemen. Het was in de gebouwen van Proximus. Ik heb daar inderdaad alle mogelijke soorten bedrijven gezien.

Ik heb achteraf toevallig gesproken met andere bedrijven. Zij waren zelfs niet op de hoogte van het ontstaan van die speerpuntclusters. En dat waren geen kleine jongens. Ik denk dat de trekkers van die clusters dus ook de enorme taak hebben om het ook kenbaar te maken. Ik denk dat er misschien zelfs meer bedrijven geïnteresseerd zijn dan er nu al zijn opgenomen.

De vraag is dan: is het de taak van de cluster zelf om dat te doen? Of kunnen wij als overheid nog meer doen rond de kenbaarheid?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Het is een interessante vraag over een interessant onderwerp. We steunen allemaal de aanpak met de clusterpacten en de speerpuntclusters.

Ik heb een gelijkaardige bezorgdheid als collega Gryffroy over de betrokkenheid van de kmo's en het verbrede verhaal, waarbij de bedrijven en onderzoeksinstellingen uit de ene cluster uiteraard ook linken moeten kunnen leggen met die andere clusters.

U zegt terecht dat er op de startevents heel wat kmo's aanwezig waren. Maar hoe zult u concreet de betrokkenheid van die kmo's kunnen meten en opvolgen gedurende de uitbouw van het project? Het is toch wel belangrijk om daarop te sturen vanuit de overheid, gezien de financiering die wij hier doen.

Er is een tweede vraag die leeft. Er is het O&O-besluit (onderzoek en ontwikkeling), waarbij de verlenging van het steuntraject een belangrijk onderdeel is. Dat is echter nog niet operationeel. Wanneer zou dat operationeel worden? In het O&O-besluit is een verlenging van het steuntraject vastgelegd. Maar dat is blijkbaar nog niet operationeel. Zo kunnen testfases enzovoort ook ondersteuning krijgen. Kunt u daarover wat meer uitleg geven?

Ten slotte is er een derde element. Naast de speerpuntclusters zijn er natuurlijk ook de innovatieve bedrijfsnetwerken. Daarvan zijn er ondertussen veertien goedgekeurd, die dus op korte termijn een groep bedrijven en onderzoeksinstellingen samenbrengen met een heel concrete focus.

In het antwoord op een schriftelijke vraag heb ik gezien dat, waar er initieel 33 projectvoorstellen waren, er uiteindelijk 14 zijn goedgekeurd. Dat wil dus zeggen dat een kleine 20 niet zijn geselecteerd. Gebeurt er nog iets met die 20? Ongetwijfeld zitten daar op ruwe basis wel waardevolle ideeën en concepten in waarmee allicht nog nuttig werk kan gebeuren.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Gryffroy, ik vind dat geen kleine wortel. 500.000 euro per jaar, tien jaar lang en 50 miljoen euro projectmiddelen die geormerkt worden voor de clusters. Dat vind ik geen kleine wortel, ik vind dat zelfs een serieuze wortel. Ik denk dat er zelden zo'n grote wortel is gegeven voor bottom-up initiatieven.

Wat clusters en interclusters betreft, zullen we, zoals ik zei, een oproep doen om die interclusterwerking te organiseren. Ik heb persoonlijk uitdrukkelijk tegen elk van de clusters gezegd dat ik erop aandring dat men met elkaar contact heeft, dat men van elkaar weet aan welke projecten men werkt en dat ik zelfs hoop dat er interclusterprojecten kunnen komen. Innovatie is voor mij sterk multidisciplinair. Ik denk dat er mogelijkheden zijn tussen voeding en chemie, maar wellicht ook bij de domeinen waar we niet meteen aan denken.

De taak van het kenbaar maken ligt effectief bij de cluster zelf. Voor mij is de bedoeling niet dat er in elke cluster zoveel mogelijk bedrijven zijn: het moeten bedrijven zijn die zich willen engageren en die initiatief willen nemen, die vooruit willen met die clusters.

Het aantal leden is voor mij dus geen criterium. Het is ook geen noodzaak. Het zijn bedrijven die mee willen investeren die ik daar wil in hebben, mijnheer Gryffroy.

Mijnheer Bothuyne, wat de kmo-betrokkenheid betreft, zijn er zelfs KPI's. Ik heb er daarnet al naar verwezen. We zullen dat verder opvolgen. Ze moeten kunnen worden meegenomen. Zeker wat het digitale betreft, zijn dat heel vaak kleine bedrijven. Die moeten overal kunnen worden meegenomen. Maar ook de klassieke bedrijven die wat kleiner zijn, zitten in de KPI's. Die opvolging daarrond is verzekerd.

We werken aan het volgende pakket van maatregelen, het O&O-besluit. Ik wil op dat vlak gaan naar eenzelfde filosofie als bij PMV, namelijk dat we niet allemaal instrumenten hebben, maar dat we gaan kijken op welke manier we kunnen helpen. Dat is dus eigenlijk een serieuze verandering. Ik kan nog geen datum geven, maar ik wil dat zeker realiseren. Hoe rapper, hoe liever. Maar het moet ook op een goede manier gebeuren. En we moeten de centen ook op de beste manier kunnen besteden. *(Opmerkingen van Robrecht Bothuyne)*

Ik kan geen datum geven. Ik hoop het in elk geval.

Een aantal netwerkclusters zijn inderdaad niet goedgekeurd, omdat ze te weinig visionair waren. Het gaat tenslotte weer om een engagement van drie jaar.

In het najaar zal ik een tweede oproep doen. Die mensen zijn effectief verder begeleid. We zullen hen ook verder begeleiden bij een tweede oproep. Het moet nog altijd bottom-up gebeuren. Niet wij schrijven de programma's, ze moeten zelf innovatief genoeg zijn, visie hebben, weten waar ze naartoe willen met die cluster. Ik wil geen structuren om de structuren en die dan steunen. Het moet resultaat hebben naar de individuele bedrijven zelf. Want anders moeten we het niet op die manier doen en kunnen we beter via een O&O-besluit individuele bedrijven helpen. De cluster moet dus ook een meerwaarde bieden aan de individuele bedrijven.

In het najaar komt er dus een tweede oproep.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Wat ik vooral heel knap vind, zijn de multidisciplinaire interclusterprojecten. U haalt het voorbeeld aan van Catalisti en

Flanders' FOOD. Circulaire economie zit overal in, net zoals energie. We kunnen daar heel knappe dingen doen.

Als alle clusters getekend zijn, Flux50 en Flanders' FOOD, moeten we misschien eens de kans geven aan de clusters om zichzelf te komen presenteren, te vertellen wat hun strategie is, welke bedrijven aangesloten zijn, wat ze zien rond innovatie enzovoort. We kunnen bijvoorbeeld hoorzittingen organiseren in deze commissie om de mensen de kans te geven zich nog meer kenbaar te maken aan de buitenwereld.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over een premie voor ondernemende werkzoekende 45-plussers – 2615 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over werkloze 45-plussers die een eigen zaak willen starten – 2621 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de toekenning van een premie aan oudere werkzoekenden die een zelfstandige activiteit opstarten – 2661 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, collega's, ik heb een vraag naar aanleiding van het nieuws van vorige week waarbij werd aangekondigd dat een premie werd onderzocht om ondernemende werkzoekende 45-plussers te ondersteunen bij de opstart van hun zaak. Uiteraard ondersteunen wij het idee van ondernemerschap bijzonder sterk. Dat doet deze regering ook op verschillende manieren. Allicht is het voor veel werkzoekenden ook een goed idee om de horizon te verruimen en na te denken over ondernemerschap als finaliteit in plaats van gewoon een nieuwe job als werknemer of ambtenaar in dienstverband. We zien ook dat er de voorbije jaren aan is gewerkt. Er zijn initiatieven genomen om werkzoekenden toe te leiden naar het ondernemerschap. Veelal gaat het om begeleidingstrajecten waar SYNTRA, VDAB, UNIZO en andere een rol hebben in gespeeld. Er zijn ook de activiteitencoöperaties die de bedoeling hebben om begeleiding en financiële ondersteuning te geven voor werkzoekenden die het als ondernemer willen maken.

U speelt nu met het idee om die 45-plussers die werkzoekend zijn en de stap naar ondernemerschap willen wagen, rechtstreeks financieel te ondersteunen met een premie die in de eerste maanden blijkbaar zo'n 1000 euro bruto per maand zou bedragen en dan degressief zal worden afgebouwd.

Zoals gezegd, zijn er al heel wat initiatieven genomen om werkzoekenden te ondersteunen richting ondernemerschap, met positief resultaat. Ik denk dat er ook meer dan vroeger binnen VDAB aandacht aan wordt besteed.

Minister, hoever staat u met dit plan? Wordt dit of is dit besproken met de sociale partners en andere betrokkenen? Hoe verhouden deze plannen zich met de bestaande activiteitencoöperaties en de ondersteuning die daar wordt geboden? Vanwaar komt het idee? Zijn er buitenlandse voorbeelden van een dergelijke

premie? Moet dit worden afgetoetst bij de Europese Unie inzake staatssteun, want een onderneming oprichten en financiële steun aangeven, is in principe onderhevig aan de staatssteunregelgeving? Als het idee wordt gelanceerd, gaan we ervan uit dat dit onderbouwd is met een studie waarbij zou moeten blijken dat oudere werkzoekenden effectief meer financiële ondersteuning nodig zouden hebben dan bijvoorbeeld jongeren of andere kansengroepen bij werkzoekenden die het willen wagen als ondernemer, of zelfs gewoon werknemers die de stap willen zetten naar een eigen zaak. Graag wat meer uitleg dus bij de onderbouwing van dit idee.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Collega Bothuyne, ik wil u danken voor de mooie inleiding op mijn vraag. Ik heb eigenlijk dezelfde vraag. Vanwaar komt de beslissing om die actie te doen? Hoe ziet u de concrete uitwerking daarvan?

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, er is inderdaad al heel veel gezegd. Het is opmerkelijk maar het aantal starters bij de 55-plussers is de voorbije vijf jaar verdrievoudigd. Nochtans aarzelen velen om die stap te zetten naar zelfstandige in hoofdberoep vanwege de financiële onzekerheid. Daarom wil u nu een degressief systeem met een premie van 1000 euro bruto opstellen. Ik verwijs ook naar de werkhervattingstoelage voor 45-plussers die wegvalt.

De stap naar zelfstandigheid door oudere werknemers en werkzoekenden heeft verschillende redenen. Niet alleen komen ze op een leeftijd dat ze de tijd rijp achten om werk te maken van een lang gekoesterde ambitie of passie. Maar er is ook de vergrijzing in combinatie met het feit dat ondernemingen bij herstructureringen hun oudere werknemers vaak als eerste proberen de laan uit te sturen. Omdat ze minder gemakkelijk aan de bak komen op de arbeidsmarkt, terwijl ze toch beschikken over een flinke bagage ervaring, neemt een stijgend aantal onder hen het heft in handen door het opstarten van een zelfstandige activiteit.

Minister, ik vind het bijzonder positief dat u inspeelt op deze ontwikkelingen en voor werkzoekenden met ambitie de opportuniteit helpt te creëren om de stap naar zelfstandig ondernemerschap te zetten.

Minister, wat zijn de concrete modaliteiten van de premie? Op welke termijn hoopt u deze premie te laten ingaan? Welke impact zal de afschaffing van de werkhervattingstoelage hebben? Overweegt u op termijn de uitbreiding van de premie naar de 45-plussers? Deze groep heeft immers doorgaans minder financiële reserves dan oudere werkzoekenden en kijkt dan aan tegen een nog grotere drempel om de stap naar zelfstandig ondernemerschap te zetten.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega's, als je kijkt naar het Vlaams activeringsbeleid, kun je wel zeggen dat we van werkloosheid naar werknemer alle stappen zetten en er ondersteuning voor hebben. Wat we wel zien, is dat de stap voor een werkzoekende om een eigen zaak op te starten op dit moment minder evident is. Een werkzoekende die het werk hervat als werknemer, heeft immers vanaf de eerste dag recht op een loon, daar waar een inkomen voor beginnende zelfstandigen helemaal niet gegarandeerd is. Hij of zij verliest de werkloosheidsuitkering zonder te weten of er iets tegenover zal staan. Heel veel mensen weten dat de start van een zaak altijd een financieel risico inhoudt, zeker de eerste maanden en meer dan de eerste maanden.

Ten tweede benadrukt het Vlaams regeerakkoord de noodzaak en intentie om in te zetten op ondernemerschap. Hoewel er een groot potentieel is aan werkzoekenden

met interesse in een zelfstandige activiteit – 11.806 werkzoekenden zeggen hiervoor interesse te hebben –, is het aandeel van werklozen uiteindelijk daarvoor kiezen maar heel beperkt, namelijk 2 tot 3 procent van alle instromers. Om deze redenen heeft de Vlaamse Regering beslist om de middelen van de huidige werkhervattings-toeslag te heroriënteren naar onder andere een nieuwe premie voor het stimuleren van de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap. Deze premie wordt dan ingezet op het reeds genoemde cruciale 'kantelmoment' bij de overgang van werkzoekend statuut naar zelfstandige. Ook in de andere gewesten is een soortgelijke beweging bezig en wordt de werkhervattingstoeslag hervormd of gewijzigd. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest gaat men de uitbetaling van de werkhervattings-toeslag eind 2018 stopzetten en gaat men zelfstandigen die een zaak opstarten een ondersteunende premie geven. In Wallonië plant men eveneens om op langere termijn de werkhervattingstoeslag af te schaffen, maar zijn er geen alternatieven.

Wat betreft de vraag naar studies en buitenlandse voorbeelden, zijn er inderdaad Europese studies die uitwijzen dat het gebrek aan financiële zekerheid en veiligheid personen met een ondernemersidee afschrikt om de stap naar zelfstandige arbeid te zetten. Met een ondersteunende premie om het financiële risico te verkleinen, zullen meer personen met een ondernemersambitie de stap naar ondernemer zetten. En er zijn voorbeelden in onder meer het Verenigd Koninkrijk, Duitsland en Spanje. Bekijk gewoon de statistieken. Men zal merken dat vanaf 45 jaar het aantal serieus omlaag gaat.

De Vlaamse Regering heeft inderdaad een advies gevraagd aan de sociale partners over de werkhervattingstoeslag en de hervormingen die ik daarmee wens te doen. Zij hebben geantwoord dat ze ten volle het belang van een stimulanspremie voor ondernemerschap onderschrijven, maar dat ze tegelijkertijd ook graag de werkhervattingspremie willen behouden. Ze wensen de premie voor langdurig werkzoekenden of arbeidsongeschikten en invaliden te laten bestaan. Maar je kunt het geld maar één keer inzetten, en we moeten keuzes durven te maken.

Zoals gezegd, is de inkomenssituatie gedurende de eerste periode zeer precair voor opstartende ondernemers. Wanneer we werkzoekenden naar ondernemerschap kunnen toeleiden, is dit vanuit het perspectief van de werkzaamheidsgraad een winwinsituatie: het doet werkzoekenden uitstromen uit de werkloosheid en maakt het tegelijk mogelijk dat zij zelf op termijn weer nieuwe medewerkers aanwerven.

Wat betreft de verdere uitwerking van dit plan, zijn er een aantal zaken die ik belangrijk vind. De premie wordt toegekend na het succesvol doorlopen van een voorbereidend ondernemerschapstraject. Ondernemen is niet iets wat zomaar kan gebeuren. Zeker voor iemand die werkzoekend is en waar wij de begeleiding doen, is dat heel belangrijk.

Er wordt gevraagd of er in begeleiding wordt voorzien en of er voorwaarden zijn rond het beschikken van bepaalde getuigschriften of diploma's. We gaan geen diplomavereisten opleggen, maar we gaan de premie wel enkel maar geven na een goede voorbereiding. Zo kennen we vandaag onder meer de ESF-oproep 'Maak werk van je zaak'. Dit zijn begeleidingstrajecten die werkzoekenden ondersteunen en zou een goede voorbereiding kunnen zijn. De aansluiting op een voorbereidend ondernemerschapstraject betekent dat de premie niet zonder meer wordt toegekend, maar dat doorheen het traject wordt toegekeken op het engagement van de betrokkene en de haalbaarheid van het ondernemingsplan. We hebben er ook niets aan om iemand te laten beginnen als het ondernemingsplan geen kans op slagen heeft. Of ook de bestaande activiteitencoöperaties hiervoor in aanmerking komen, zijn zaken die nog moeten worden onderzocht.

Een maandelijkse premie wordt verstrekt aan een werkloze die een zaak start als zelfstandige in hoofdberoep in het Vlaamse Gewest.

We maken de maandelijkse premie degressief. We beginnen met het hoogste bedrag en we bouwen in twee jaar af. In het begin is de inkomensonzekerheid immers het grootst.

We leggen de leeftijdsgrens op 45 jaar. Als we naar studies kijken, dan zien we dat mensen op jonge leeftijd veel meer de stap naar ondernemerschap durven te zetten. Ik zou zeggen dat ze ook nog minder te verliezen hebben. Cijfers van VDAB wijzen uit dat het aandeel van werklozen die uitstromen naar werk en daarbij kiezen voor een zelfstandige baan vanaf 45 jaar, snel begint te dalen. Ook cijfers van de Nationale Bank wijzen op deze knik. Deze leeftijdsgroep beschikt vaak ook over zekere competenties, werkervaring, netwerken die de slaagkans van een ondernemerstraject verhogen. Enkel de onzekerheid houdt hen tegen. Als we dat geven, hebben een aantal mensen wel het gevoel dat we de drempel wegnemen om de stap te zetten.

Er wordt momenteel hard gewerkt aan een ontwerp van decreet. Als het enigszins kan, probeer ik het nog op de ministerraad te agenderen voor de vakantie. We zullen zien of dat lukt. Nadien komen dan de uitvoeringsbesluiten. Vandaar dat ik op de timing en de verdere modaliteiten vandaag niet verder kan ingaan.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Het lijkt me altijd een goed idee startende ondernemers financiële zekerheid te bieden. Zekerheid is belangrijk voor mensen die de belangrijke beslissing nemen te investeren en risico's te nemen. Indien we een gedeelte van die risico's kunnen helpen afdekken, is dat altijd positief.

Ik ben ook blij met uw antwoord dat de premie pas na een traject volgt. De mensen moeten zich eerst scholen of op het ondernemerschap voorbereiden. Dat is iets waar we best niet te lichtzinnig mee omspringen.

De doelgroep bestaat uit 45-plussers. Ik kan me hier gedeeltelijk bij aansluiten. In een ondertussen ver verleden heb ik zelf nog met VDAB en met de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO) projecten opgezet om die groep werkzoekenden naar het ondernemerschap te begeleiden. Ik kan enkel toejuichen dat op dit vlak nog een tandje wordt bij gestoken.

Ik wil er wel voor pleiten dit zo goed mogelijk af te stemmen op de bestaande initiatieven. De activiteitencoöperaties hebben al veel waardevolle kennis in huis. Ze bieden een combinatie aan van financiële ondersteuning, zekerheid, begeleiding en opleiding. U zou hierover het best een gesprek voeren met minister Homans. U moet voor de afstemming van dit initiatief zorgen.

Ik ga ervan uit dat dit, zodra het verder is uitgewerkt, opnieuw naar de Vlaamse Regering gaat en dat allicht ook opnieuw het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) zal worden gevraagd. Op die manier kunt u voorzien in de inbedding in het Vlaams sociaal-economisch beleid.

Minister, de enige vraag is welke timing u concreet voor ogen hebt. U zult dit najaar allicht nog een voorstel uitwerken. Volgt dan een inwerkingtreding vanaf 2018?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, u hebt me eigenlijk dubbel tevreden gemaakt. De werkhervattingstoeslag wordt afgeschaft. Als we daar eens over nadenken, is die werkhervattingstoeslag eigenlijk heel absurd. Dat is een koterijmaatregel die ooit is ingevoerd om een fundamenteel probleem, namelijk het verschil tussen werken en niet werken, op een kunstmatige wijze af te zwakken. Aangezien het verschil

tussen werken en een uitkering ontvangen eigenlijk minimaal is, geven we een subsidie of een premie aan iedereen die het werk opnieuw aanvat. Het is een goede zaak dat dit wordt afgeschaft. Het is ook een goede zaak dat in het zuiden van België is beslist die werkhervattingstoelage af te schaffen.

Daarnaast is het ook een goede zaak dat u ervoor kiest de budgetten waarin hiervoor was voorzien in het ondernemerschap te investeren. U kiest zeer bewust voor het stimuleren van de werklozen die ouder dan 45 jaar zijn. Dat is zeer positief.

Ik vraag me nog iets af. Kunnen we er eventueel voor zorgen, zoals we met betrekking tot de hinderpremie hebben gedaan, dat de federale overheid die premie niet zal belasten? Misschien is die premie sowieso niet belast. Op die manier kunnen de mensen de premie als een netto bedrag ontvangen.

Minister, weet u eigenlijk wat ze in Wallonië zullen doen met de budgetten die hiervoor zijn uitgetrokken?

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emily Talpe (Open Vld): Minister, zoals u zelf hebt aangehaald, is het zelfstandig worden soms een sprong in het onbekende. Ik noem het geen sprong in het duister, want dat klinkt negatief. We moeten die mensen net een pluim geven voor het lef dat ze tonen door die stap te zetten. Die premie kan net dat ene duwtje in de rug vormen. Dat is de doelstelling waarom de premie wordt ingevoerd.

Een algemeen initiatief voor ondernemerschap in het algemeen en voor werkzoekenden in het bijzonder ondersteunen we volop. Als we volop willen inzetten op de valorisatie van de elders verworven competenties kan dit absoluut in het zelfstandigenstatuut. Het gaat dan om oudere werknemers die zich aan het gezag onttrekken, op autonome wijze hun activiteiten naar eigen inzichten inrichten en hun arbeidsuren en arbeidsprocessen zelf in handen nemen.

Minister, er zijn al heel wat detailvragen gesteld. Een aantal vragen zijn al beantwoord en op een aantal antwoorden zullen we uiteraard moeten wachten. Ik zou echter nog twee concrete vragen willen stellen waarop ik volgens mij nog geen antwoord heb gehoord.

Ten eerste, is deze premie combineerbaar met de bestaande Vlaamse ondersteuningspremie (VOP) voor personen met een handicap? Ik veronderstel dat dit een evidentie is, maar ik zou u dat graag nog eens horen bevestigen.

Ten tweede, we hopen allemaal dat de mensen die een zelfstandige activiteit starten een happy end kennen en dat het allemaal voorspoedig gaat. Helaas vallen ziekte, faillissement of andere tegenslagen niet uit te sluiten. Hoe pakken we dit aan als het mislukt? Is er een vorm van terugkeergarantie naar de werkloosheidsverzekering of is het inherent aan het systeem dat iemand zelfstandig wordt? Dit is natuurlijk een federale aangelegenheid. Kunt u dit eens nader bekijken in samenspraak met de RVA en met de bevoegde minister?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Bothuyne, we zullen dit uiteraard op de bestaande initiatieven afstemmen. We zullen hier maximaal op inspelen. Zodra we een eerste principiële goedkeuring hebben, moeten we de normale weg volgen. Na de eerste principiële goedkeuring moeten we adviezen vragen. Ik hoop dat we het ontwerp van decreet in het najaar effectief kunnen bespreken. Ik wil hier geen datum opplakken. Ik wil nooit verklaren hoe het Vlaams Parlement zal of moet werken. Het is aan het Vlaams Parlement om de snelheid mee te bepalen.

Mijnheer Ronse, ik ben natuurlijk blij dat ik u opnieuw tweemaal gelukkig heb gemaakt. Ik vind het een goed idee om de vrijstelling van belasting op de premie met minister Van Overtveldt te bespreken. Ik zal nagaan wat al dan niet mogelijk is.

Ik heb uitdrukkelijk gesteld dat we weten dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest die beslissing heeft genomen. Ik heb er geen idee van wat in Wallonië zal gebeuren. Misschien is het een besparingsmaatregel. Daar hebben we nu geen zicht op.

Ik zou het tijdens de uitvoering moeten checken, maar ik zie geen hindernis om dit met een toekenning van een VOP te combineren. Ik zou ook niet weten waarom dit andersom wel het geval zou zijn. We moeten dit eens bekijken. Ik wil hetzelfde doen als voor alle andere zelfstandigen. We zullen een zelfstandige die werkloos is geweest niet anders behandelen dan een zelfstandige die niet uit de werkloosheid komt. Als de ene zelfstandige de VOP kan krijgen, moet de andere zelfstandige die premie ook kunnen krijgen. Dat moet de referentie zijn.

Mevrouw Talpe, dit is meteen ook een antwoord op uw laatste vraag. Zodra ze de keuze hebben gemaakt, zullen we die mensen helpen. Ze kunnen starten, maar dan worden ze zelfstandigen, met de risico's die de zelfstandigheid inhoudt. Er is geen terugkeer. We begeleiden hen op voorhand en verwachten dat ze een traject volgen. Dat vraagt een engagement, maar het biedt hun ook genoeg zicht op de vraag of ze een zaak kunnen starten. Dat zou voldoende moeten zijn. Zodra de stap is genomen en de hulp is geleverd, zijn ze volwaardige zelfstandigen. Ik denk dat de andere zelfstandigen het niet leuk zouden vinden indien een groep hierop zou kunnen terugvallen en de rest dat niet zou kunnen. Ze vallen dan onder dezelfde maatregelen als de andere zelfstandigen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik dank u voor uw bijkomende antwoorden. We kijken uit naar de bespreking tijdens het najaar.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, ik weet niet wie het heeft gezegd, de heer Van Eetvelde of uzelf, maar ik heb een fijne quote gelezen: "55 is het nieuwe 45".

Minister Philippe Muyters: Dat was ik. Ik word 55 jaar. *(Gelach)*

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, als prille veertiger vind ik dat persoonlijk een geruststellende gedachte. Zelfstandigen pieken effectief rond de leeftijd van 40 jaar. Ervaring is een doorslaggevende factor. We kunnen u enkel steunen. Meer nog, we kunnen u een pluim geven met betrekking tot dit initiatief. We kijken uit naar de concrete uitvoeringsmodaliteiten. We zullen daarover in deze commissie wellicht nog van gedachten kunnen wisselen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het voorstel van nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) en het Vlaamse Gewest – 2508 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Björn Rzoska aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de nieuwe beheersovereenkomst met de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) – 2560 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): De Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) is het financieringsvehikel van de Vlaamse overheid. De PMV moet de kloof dichten tussen de financieringsbehoeften van de ondernemers en de private kapitaalmarkt. Het gaat dus om het marktfalen met betrekking tot de financiering.

Vorig jaar is de vereenvoudiging van het aanbod van de PMV gefinaliseerd en is hierover ook gecommuniceerd. Voortaan benadrukt de PMV haar rol als een financier die helpt om elk goed businessplan met een goed team gefinancierd te krijgen. De PMV richt zich met een aangepast aanbod tot de zelfstandige ondernemers.

Op 7 juni 2017 hebt u het voorstel tot beheersovereenkomst tussen het Vlaamse Gewest en de PMV gepresenteerd. In die nieuwe samenwerkingsovereenkomst legt de Vlaamse overheid het strategisch kader vast waarbinnen de raad van bestuur van de PMV-groep, ondersteund door het management, de investeringsactiviteiten ontwikkelt.

Minister, hoe speelt dit nieuw voorstel tot beheersovereenkomst met de PMV-groep in op de huidige noden van de ondernemers en van de overheid als aandeelhouder? Zijn er specifieke sectoren of financieringsvormen waar de PMV zich specifiek op zal focussen? In welke mate is rekening gehouden met de recente opmerkingen van het Rekenhof over deugdelijk bestuur bij de PMV? Hoe zal de werking van de PMV gedurende de komende jaren worden gemonitord?

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, ik zou een gelijkaardige vraag om uitleg willen stellen. De PMV is voor de Vlaamse Regering een belangrijk instrument om bedrijfsinvesteringen en investeringen in infrastructuur te financieren. Uit recente communicatie is gebleken dat de PMV eigenlijk een investeringsportefeuille van ongeveer 1,2 miljard euro beheert. Om de werking van de PMV als publieke vennootschap meer te stroomlijnen en op te volgen, ligt een nieuwe beheersovereenkomst op tafel.

Volgens de berichtgeving in de media zou de opdracht van de PMV niet fundamenteel wijzigen, maar zou wel worden gesnoeid in een veelheid van financieringsprogramma's en -fondsen. Verder zou de raad van bestuur beslissen over alle investeringen van meer dan 2 miljoen euro. Ook zal een regeringscommissaris naar de PMV worden gestuurd om te controleren of de afspraken met de Vlaamse Regering worden nagekomen.

Volgens diezelfde berichtgeving is de nieuwe beheersovereenkomst begin deze maand gefinaliseerd. De Vlaamse Regering zou het bewuste document snel publiek maken. Ik heb het even gecheckt. Ik vind het niet terug. Dat is tot nu toe niet gebeurd.

Minister, ongeveer een maand geleden hebt u de nieuwe beheersovereenkomst met de PMV gepresenteerd. Het document is nog steeds niet publiek gemaakt. Wat is de reden hiervoor? Wanneer zal het Vlaams Parlement inzage krijgen in die overeenkomst?

Hoe staat de opdracht van de PMV in de nieuwe beheersovereenkomst omschreven? Blijft u de PMV inzetten om bedrijfs- en infrastructuurinvesteringen te financieren? Om welke investeringen gaat het dan? Zal de PMV daarbij andere of nieuwe economische klemtonen leggen? Waarom moet de raad van bestuur zich voortaan buigen over alle investeringen van meer dan 2 miljoen euro? Waarom is de financiële limiet op deze som gelegd?

Het aantal financieringsprogramma's en -fondsen van de PMV wordt verminderd. Welke programma's en fondsen verdwijnen of worden behouden? Waarom is die beslissing genomen? Kunt u een indicatie geven van de financiële omvang van de gehandhaafde programma's en fondsen?

Om de uitvoering van de afspraken door de PMV te controleren, acht de Vlaamse Regering het nodig een regeringscommissaris in te schakelen. Zijn de afspraken die de PMV en de Vlaamse Regering tot nu toe hebben gemaakt dan niet of onvoldoende gecontroleerd? Wat is de meerwaarde van een regeringscommissaris voor de beoogde controle? Ik heb in de berichtgeving tevens gelezen dat u uw kabinetschef als regeringscommissaris naar de PMV zult sturen. Klopt deze informatie?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Om te beginnen, wil ik toch meedelen dat de vereenvoudigingsoefening bij de PMV erop gericht is het productaanbod te vereenvoudigen door een aantal overbodige juridische structuren te schrappen en door af te stappen van sector- of doelgroepspecifieke productnamen.

Dat betekent niet dat hierdoor niet langer financieringsoplossingen zullen worden aangeboden aan bepaalde sectoren of doelgroepen die in het verleden wel zijn bediend. De instrumenten die PMV aanbiedt, blijven bestaan uit kapitaalparticipaties, leningen, waarborgen of een combinatie hiervan.

Wat de communicatie en de marketing betreft, zal PMV-groep nog uitsluitend een onderscheid maken tussen het moedermerk PMV en het submerk voor zelfstandige ondernemers PMV/Z. Onder die twee merknamen zal worden gecommuniceerd over dezelfde financiële ondersteuning, die als kapitaal, leningen en waarborgen worden gebundeld. Wat mij betreft, is dit duidelijker en eenvoudiger. Dit voldoet aan de vragen van de ondernemers.

De dienstverlening blijft dezelfde, maar de interne structuur wordt vereenvoudigd. Dit is een belangrijk signaal. Iedereen weet dat we hebben verklaard de rol van PMV te zullen omdraaien. Wie met een goed business plan en een goed team komt, moet de nodige hulp kunnen krijgen. We zullen niet meer verwijzen naar het Vlaams Transformatiefonds (TINA-fonds), naar ARKimedes en dergelijke. Alles blijft bestaan, maar de structuren worden vereenvoudigd.

Mijnheer Gryffroy, het nieuw voorstel van beheersovereenkomst speelt in op de noden van de ondernemers. Volgens mij vragen de ondernemers vooral een eenvoudig antwoord op hun financieringsvragen. De nieuwe werkwijze komt hieraan ongetwijfeld tegemoet.

Volgens de beheersovereenkomst moeten de aandeelhouders de strategische doelstellingen voor de werking van PMV schetsen en moet de raad van bestuur binnen dat strategisch kader de actiedomeinen vastleggen. De interactie houdt een

duidelijke taakverdeling in tussen de aandeelhouder en de raad van bestuur. Er zijn duidelijke doelstellingen.

Ik wil opmerken dat de raad van bestuur van PMV duidelijk een bredere taak krijgt dan in het verleden. De raad van bestuur krijgt meer vrijheid. Daarnaast voorziet de beheersovereenkomst in periodiek overleg tussen de raad van bestuur en de aandeelhouder. Hierdoor kan de bedrijfsvoering binnen de strategische richtlijnen worden gemonitord en geëvalueerd.

Tot slot bevat de beheersovereenkomst uitgebreide rapporteringsverplichtingen. De hele Vlaamse overheid, met inbegrip van het Vlaams Parlement, zal regelmatig grondig worden geïnformeerd over de werking en de resultaten van PMV-groep.

Wat de focus betreft, bepaalt de beheersovereenkomst expliciet dat de raad van bestuur de actiedomeinen vaststelt op basis van een analyse van de Vlaamse financieringsmarkt. Dat is een heldere toepassing van het complementariteitsbegrip. PMV zal jaarlijks een analyse van de Vlaamse financieringsmarkt maken. PMV zal vaststellen welke private spelers actief zijn en waar er nog noden zijn die niet door de markt worden ingevuld. Daar ligt dan de focus van PMV. De raad van bestuur heeft de opdracht dit vast te stellen.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor de operationele werking van de PMV-groep. Hoewel het om efficiëntieredenen aangewezen is om de bevoegdheid voor bepaalde operationele taken aan andere vennootschapsorganen te delegeren, is het logisch dat de raad van bestuur zelf van nabij toeziet op de besteding van significante investeringsbedragen. Die drempel van 2 miljoen euro is niet nieuw. De raad van bestuur van PMV heeft dat bedrag jaren geleden al vastgelegd en in de eigen delegatiebesluiten verankerd. Dat is gewoon het behoud van de huidige situatie.

We houden rekening met alle opmerkingen in de audit van het Rekenhof. De belangrijkste opmerkingen hebben betrekking op een duidelijke omschrijving van de taken en doelstellingen door de aandeelhouder en op een verbetering van de transparantie en de rapportering. Dit doen we heel duidelijk. Het strategische kader omschrijft de taken van PMV duidelijk en de analyse van het financieringslandschap verzekert de complementariteit waarover ik het al heb gehad. Hiermee komen we uitvoerig tegemoet aan de opmerkingen van het Rekenhof.

Wat de transparantie betreft, is er een duidelijke rapportering per trimester. Die rapporten zullen op de website van PMV worden gepubliceerd en zullen voor iedereen transparant beschikbaar zijn. De werking van PMV zal de komende jaren worden gemonitord. De beheersovereenkomst voorziet in meerdere mechanismen op basis waarvan de werking van de PMV-groep zal worden gemonitord, namelijk de periode en gedetailleerde rapportverplichtingen, het jaarlijks overleg naar aanleiding van de jaarvergadering, het tweejaarlijks strategisch overleg over de actiedomeinen en de invulling van de strategische richtlijnen. Verder is er de mogelijkheid tot ad-hocrapportering en -overleg.

Verder is me gevraagd wanneer het Vlaams Parlement inzage zal krijgen in het voorstel waarover met PMV is onderhandeld. Mijn kabinet was ongeveer een maand geleden klaar. De Vlaamse Regering moet die overeenkomst echter goedkeuren. De kabinetten bespreken het voorstel momenteel. Hopelijk zal dit volgende week, tijdens de vergadering van de Vlaamse Regering, kunnen worden behandeld.

Voor mij is de meerwaarde van een regeringscommissaris heel duidelijk: een regeringscommissaris moet toezicht houden op de naleving van de samenwerkingsovereenkomst en de conformiteit met het beleid van de Vlaamse Regering alsook op de rapportering naar de voogdijminister. Ik vind het heel belangrijk dat

het een regeringscommissaris is en geen bestuurder. De rol van een bestuurder is anders. De rol van de bestuurder heeft geen betrekking op de conformiteit van het beleid. De rol van de bestuurder is handelen in het belang van PMV. Het is niet zijn taak om te rapporteren of het afsprakenkader op te volgen. Dat is niet de taak van een bestuurder maar van een regeringscommissaris. Aangezien ik meer ruimte geef aan de raad van bestuur, is het dan ook logisch dat we dat laten controleren door een regeringscommissaris. We doen dat ook elders. Ik denk aan LRM. Het is dus ook hier logisch dat er een regeringscommissaris wordt aangesteld.

Als u vraagt wie dat zal worden: dat zal de regering nog beslissen. Maar ik kan u garanderen dat, gezien de taak die we aan de regeringscommissaris geven, die taak conform is aan wat regeringscommissarissen altijd horen te doen. Het lijkt me vanzelfsprekend dat die dicht bij de regering en de voogdijminister staat.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Minister, dank u voor het antwoord. Collega Rzoska, dank u voor de tip om te spreken over PMV, omdat het iets gemakkelijker bekt, dat klopt.

Ik heb nog een bijkomende opmerking. Het laatste antwoord van de minister is correct als je spreekt over corporate governance, waar een bestuurder handelt in functie van de visie van het bedrijf en een regeringscommissaris rapporteert en controleert. Dat zie je ook in de private bedrijven, waar ook iemand zit die rapporteert en controleert naar zijn aandeelhouder. Maar de bestuurders werken meestal onafhankelijk in functie van de visie van het bedrijf. Die koppeling is volgens mij wel heel logisch.

Ik heb nog een bijkomende bezorgdheid. Men heeft nu PMV/Z gecreëerd, dat de Winwinlening, de Waarborglening, de Startlening en de kmo-financiering groepeerd, dus specifiek voor de doelgroep van zelfstandigen en kmo's. Dat zal op een bepaald ogenblik duidelijk moeten worden gemaakt. Men wil in de toekomst ook werken met een uniek loket. Maar heel belangrijke tussenpersonen zijn de banken. Als een bedrijf aanklopt bij een bank, in welke mate stroomt er dan voldoende informatie door naar de banken zodat zij onmiddellijk zorgen dat het bij het juiste kanaal terechtkomt? In contacten met bedrijven hoor ik soms de opmerking dat de banken niet altijd correct doorgeven wat PMV, en in de toekomst PMV/Z, kunnen betekenen. Ik heb zelfs een beetje de indruk dat de banken soms ook niet goed weten hoe het werkt. Dan zeggen ze gemakkelijkheidshalve dat men maar zelf contact moet opnemen. Dat kan niet de bedoeling zijn. Als elke kmo contact gaat opnemen met PMV/Z, dan hebt u twee keer zo veel personeel nodig, terwijl de bank uw hefboom zou moeten zijn.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Minister, dank u wel voor uw uitgebreid antwoord. Ik kijk met veel verwachting uit naar de beheersovereenkomst. U hebt een aantal dingen toegelicht, maar het zal helderder worden op het moment dat het parlement de beheersovereenkomst ter beschikking heeft. Ik hoop dat die beslissing snel kan vallen.

Ik wou nog even op een aantal punten ingaan. U hebt gezegd dat u een bredere taak ziet voor die raad van bestuur. Zij stellen de focus vast, wat ik absoluut oké vind. Maar dan vind ik het wat vreemd dat u zegt dat die regeringscommissaris moet toekijken op de uitoefening van de beheersovereenkomst, terwijl u langs de andere kant de raad van bestuur de focus laat vastleggen, wat ik een goede zaak vind. Ik blijf wat op mijn honger zitten omdat je een beheersovereenkomst ook op een andere manier kunt laten controleren dan aan de hand van een regeringscommissaris. Er zijn nog organisaties binnen het Vlaamse veld waar we

beheersovereenkomsten mee afsluiten en waar we op een andere manier de rapportering organiseren.

Ik vind het een goede zaak wat betreft transparantie dat er in de beheersovereenkomst ook zal staan dat er driemaandelijks gerapporteerd wordt en dat dat ook publiek wordt gemaakt. Dat is een belangrijke stap vooruit in de transparantie omdat het vaak een deels gesloten doos is.

Ik heb nog een bijkomende vraag. Er staan nog een aantal dingen in het regeerakkoord rond een vereenvoudiging van structuren. Dus wat u in het begin hebt aangekondigd, vind ik goed. Als het de vereenvoudiging is om in de frontoffice te vereenvoudigen – ondernemers hebben eigenlijk geen zaak in de backoffice, dat maakt het voor hen allemaal minder transparant – daarmee ben ik het eens. Als ik me niet vergis, was het ook de bedoeling om een aantal bijkomende structuren eventueel onder PMV in te kantelen, zoals het Vlaams Energiebedrijf. Zit dat er ook nog altijd aan te komen? Zit dat op koers? Kunt u daar nog wat meer toelichting bij geven?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega Gryffroy, wat betreft de rol van de banken hebben wij ongeveer een jaar geleden op het highleveloverleg afgesproken dat we in opleidingsprogramma's voorzien zodat de banken beter weten wat PMV doet en PMV beter weet wat de banken doen. We nemen ook telkens de kmo-financiering mee in het volgende highleveloverleg om te zien of dit goed loopt. Die opleidingsprogramma's zijn bezig en na het laatste highleveloverleg zijn die zelfs geïntensifieerd. We zijn dus al bezig met wat u vraagt.

Collega Rzoska, ik ben blij dat u zegt dat u de filosofie van de focus van de raad van bestuur volgt. Wat betreft de regeringscommissaris mogen we niet vergeten dat er in de grotere overheidsinstellingen, zoals VDAB, PMV, waar toch meer dan 2 miljard euro wordt beheerd, VRT of LRM, overal een regeringscommissaris is. Wat nieuw is, is dat ik vind dat je niet mag gaan vragen aan bestuurders om mij nu eens te komen briefen. De rol van een bestuurder is anders dan die van een regeringscommissaris. Ik wil dat de rol van de bestuurder duidelijk is. Toen ik zelf nog in VDAB zat, hadden we uiteraard regeringscommissarissen van de overheid. Die komen niet tussen in het debat, ze moeten volgen en zien of wat er beslist wordt, niet in strijd is met de financiële contraintes, en ook de filosofie en het kader dat vanuit de overheid wordt gegeven. Rapportering en zo verder is niet voldoende volgens mij, je moet daarbij aanwezig zijn. Je moet de dynamiek voelen die in die organisatie bestaat. Als het over belangrijke organisaties gaat, waar er beslissingen worden genomen van 2 miljoen euro of tot ver daarboven, dan vind ik het belangrijk dat dat bedrijf zijn ding kan doen en zich niet telkens moet afvragen hoe we het nu gaan rapporteren aan de minister. Neen, er is iemand en die kan op dat moment zeggen: 'Sorry, ik denk dat ik mijn minister zal moeten briefen dat er best een overleg is met de voorzitter', of iets dergelijks. Dat is de rol van eenieder. Die raad van bestuur mag voluntaristisch gaan voor het belang van PMV en bedrijven waarvan zij ten dienste staan, en het is aan ons om het kader te controleren. Dat is de enige juiste werking. We zien die overal in de grotere Vlaamse overheidsbedrijven, die redelijk wat vrijheid krijgen.

Kantelen we die structuren in? Ja, absoluut. Ik denk, uit het hoofd, dat wij acht dochters gaan inkantelen. De filosofie was om waar het enigszins kan, in te kantelen, zodat je een raad van bestuur hebt die ook het overzicht houdt en geen aparte voor het TINA-fonds en dergelijke meer. We kantelen dat in met een raad van bestuur die het totale overzicht houdt. Daar waar het om financiële of andere redenen niet kan, proberen we maximaal een spiegeling te krijgen van die raad van bestuur. Het kan soms om financiële redenen zinvol zijn om een aparte te

hebben, dan doen we dat. Je hebt ook nog de mogelijkheid dat je het beter niet hebt omdat er externen bij moeten komen en doordat er medefinanciering is bijvoorbeeld, je ook bestuurders aan anderen moet geven. Dan kan het niet en dan proberen we nog maximaal afstemming te houden met de raad van bestuur van PMV. Dat is de filosofie. Zo nemen we acht dochters weg.

Het is geen oefening die ik heb gedaan naar aanleiding van heel de discussie over de mandaten, de oefening is daarvoor gestart, maar ze heeft wel het effect dat er minder mandaten, minder zitpenningen en minder structuren zullen zijn.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Minister, dank u wel voor het antwoord. Ik ben vooral tevreden met wat u al aan het uitwerken bent, zijnde het opleidingsprogramma. U zegt: in de twee richtingen. Met andere woorden, ook PMV en PMV/Z zullen daardoor de vraag beter leren kennen. Wat leeft er van onderuit? Waarmee worden de banken geconfronteerd? Dan kan dat op die manier doorgestuurd worden.

Ik wil nog even terugkomen op het debat over bestuurders en regeringscommissarissen. Collega Rzoska, ik begrijp uw bezorgdheid. In het verleden was het vaak zo dat een regeringscommissaris eerder een onderdeel was van de raad van bestuur. Ik heb voor 2014 zelf in twee organisaties gezeten als regeringscommissaris. Je hebt een heel duidelijke taak. Je hebt zelfs geen stemrecht. Je moet ook niet deelnemen aan de debatten. Je bent eigenlijk de tussenpersoon tussen de raad van bestuur en de minister. Een bestuurder 'as such' is onafhankelijk en moet kunnen handelen in functie van het bedrijf. De interactie waarbij diezelfde bestuurder, zoals de minister zegt, dan ook nog eens zou moeten rapporteren, brengt een bestuurder in de nodige verlegenheid. Ik weet dat dat tot voor enkele jaren soms meer diffuus was. Maar als we duidelijk de lijn definiëren, dan zie ik daar geen enkel probleem in. Je ziet het zelfs ook gebeuren in grote privé-bedrijven, maar die mensen worden dan geen regeringscommissaris genoemd.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Minister, ik wil u danken voor de bijkomende antwoorden. Ik kijk vooral uit naar het moment waarop we de beheersovereenkomst volledig zien. Ik vind ook de oefening die u maakt met de inkanteling van de dochters, nodig. Zoals u in het begin hebt gezegd, heft u overbodige structuren op. Dat is een belangrijke oefening in het kader van het weghalen van overbodige mandaten. Dat is een goede zaak.

Collega Gryffroy, ik weet perfect wat een regeringscommissaris doet. Op dat punt onderschrijf ik de initiatieven rond goed bestuur, namelijk het binnenbrengen van echt onafhankelijke bestuurders. Dat wordt een belangrijke operatie. Wat mij betreft is het een beetje het een of het ander. We weten allemaal hoe die raden van bestuur, niet enkel van PMV maar ook andere, worden samengesteld. Ofwel ga je voor onafhankelijke bestuurders die vanuit een expertise worden gevraagd en een regeringscommissaris die toekijkt. Maar we weten allemaal dat er nog niet overal onafhankelijke bestuurders zijn. Die operatie is bezig. Ik hoop dat we daar een stap verder in kunnen zetten.

De voorzitter: Minister Muylers wil graag nog een toevoeging doen.

Minister Philippe Muylers: Mijn medewerkers zeiden dat ik heb gezegd dat het budget 2 miljard euro was, maar het is 1,2 miljard euro.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de betrokkenheid van Vlaanderen bij de uitrol van een 5G-netwerk – 2532 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): De federale minister van Telecom De Croo heeft een consultatie gedaan over enkele koninklijke besluiten die gaan over vergunningen voor mobiele licenties en de nieuwe veiling van frequenties, die het mogelijk moeten maken om naar 5G te gaan. 5G is een belangrijke innovatieve ontwikkeling die ook gesteund wordt in de Visie 2050 van Vlaanderen.

In welke mate zijn wij daarbij betrokken? Wat is de stand van zaken?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega Van Rompuy, er zijn contacten tussen mijn kabinet en het kabinet van minister De Croo. Dat lijkt mij ook logisch. Het opzetten van een 5G-pilot is erg belangrijk voor de projecten waar wij mee bezig zijn, zoals Internet of Things, City of Things en Smart Flanders.

U hebt misschien gehoord dat wij mee een Europees project rond mobiliteit ondersteunen. Ook daarvoor is die 5G uiteraard een zeer belangrijke evolutie.

Dat Europese proeftuinproject gebeurt in samenwerking met het Interuniversitair Micro-elektronicacentrum (imec). De commerciële operatoren, de telecombedrijven zijn mee betrokken in dat Europese proeftuinproject. Ook zij bekijken of de integratie van 5G in die proefopstelling op termijn tot de mogelijkheden behoort.

Hoewel telecom een federale bevoegdheid is, zijn er uiteraard op verschillende momenten raakvlakken met de bevoegdheden van de gewesten. Wat ik zei over innovatie is daar één voorbeeld van. Maar je kunt ook kijken naar de stralingsnorm, conformiteitsattesten of bouwvergunningen voor zendmasten. Daarom wenst het federale niveau de coördinatie tussen de betrokken overheden te bevorderen. Wij werken daar dan uiteraard heel graag aan mee.

Wat 5G zelf betreft, kan ik vaststellen dat die ontwikkeling momenteel nog volop aan de gang is. Voor zover ons bekend, werken sommige operatoren aan de ontplooiing van 4,5G en zijn de meeste operatoren 5G aan het testen. Het perspectief is het gradueel uitrollen vanaf 2020. Vooraleer het zover is, moet de technologie op punt worden gezet, moeten de vergunningen worden toegekend en moet nog worden voorzien in de nodige infrastructuur.

5G vereist – en ik denk dat u dat weet – een zeer hoge dichtheid van antennes per cel, wat in Vlaanderen niet evident is. Er is dus nog heel wat werk voor de boeg vooraleer 5G een realiteit wordt, maar wij doen vanuit Innovatie alvast het nodige om te faciliteren en houden de vinger aan de pols in onze contacten met de operatoren.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. 5G is natuurlijk superbelangrijk omdat het allerlei zaken mogelijk maakt waarin we sterk zijn, onder andere de zelfrijdende auto, die voor Vlaanderen, met bijna de meeste files ter wereld, een grote sprong vooruit zou zijn. We zijn heel sterk in

chirurgie, geneeskunde en dergelijke. Men kan dan opereren vanop afstand omdat er met 5G geen enkel tijdsverlies is. Kortom, de reeks is eindeloos.

Ik begrijp dat het er op dit ogenblik in het bijzonder over gaat of we al dan niet een pilootproject in Vlaanderen kunnen opstarten of aantrekken in die technologie. De andere dingen zijn eerder op de lange termijn. Ziet u daar een mogelijkheid, via Europese middelen of in overleg met het federale niveau? Of is er daar geen perspectief dat wij zoiets naar Vlaanderen kunnen brengen?

We hebben een dichtbevolkte regio. Dat heeft nadelen. Maar in dit geval is dat misschien een voordeel?

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Ik vind het een boeiende en interessante vraag. In een aantal artikels, onder andere in Het Nieuwsblad, zeggen een aantal spelers, waaronder Huawei en Ericsson, dat het dringend tijd is dat we beginnen met die 5G. Maar bij 5G kom ik ook andere aspecten of bevoegdheden tegen, bijvoorbeeld wat betreft stralingsnormen en vergunningen. Dan zitten we niet bij onze minister Muylers, maar bij minister Schauvliege.

Er is ook de discussie of het allemaal met zendmasten moet zijn dan wel of we naar Fiber to the Home gaan. Want ook op basis van Fiber to the Home kun je 5G uitrollen. Dat is een maatschappelijk debat, dat zeer belangrijk zal zijn in de komende maanden. Is het Proximus die aan cherrypicking doet of is het een infrastructuur waarvan je zegt dat we die zelf moeten kunnen uitbouwen? Dat is een debat dat we moeten kunnen uitrollen. Uw vraag is daarvan een onderdeel.

Minister, in welke mate hebt u daarover overleg met uw collega-ministers, ook op het federale niveau? Huawei zegt dat, als je de ambitie wilt waarmaken, de gewesten zullen moeten overeenkomen. Maar we weten uiteraard ook dat, als we met een aantal federale ministers moeten samenwerken, dat met sommigen goed zal gaan en met andere wat minder. Wat kunnen we dan alleen? En wat kunnen we niet alleen?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Gryffroy, het is heel eenvoudig. We hebben gesprekken, vooral met minister De Croo, omdat dat voor onze innovatie-aspecten de belangrijkste zijn. Op het moment dat we naar vergunningen toe moeten werken, zullen wij er uiteraard minister Schauvliege bij betrekken. Maar we doen dat op het moment dat het nodig is. Nu werken we vooral op het mogelijk maken.

Mijnheer Van Rompuy, over een aantal projecten die we hebben, ik denk dan vooral aan City of Things, met Antwerpen als living lab, zijn er effectief gesprekken met operatoren om te zien of we dat niet kunnen gebruiken als een van de pilots om een aantal zaken, zoals 5G, uit te rollen. Dat is nog niet geconcretiseerd, maar het zijn zaken die zeker mogelijk moeten zijn in de toekomst.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Grete Remen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de bekendheid van de vrijstelling van schenkbelasting bij overdracht van familiebedrijven – 2629 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, ruim driekwart van onze bedrijven, Limburgse of Vlaamse, zijn familiebedrijven. Veel van deze bedrijfsleiders, de doelgroep van de 55-plussers, hebben nog niet nagedacht over hun opvolging. 38 procent zit in een risicogroep en schuift de overdracht voor zich uit. Dat blijkt uit een studie van de werkgeversorganisaties VKW Limburg, de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO) Limburg en de hogeschool PXL Hasselt. De boodschap luidde dan ook dat je nooit vroeg genoeg kunt beginnen met de voorbereiding van de overdracht van uw zaak aan de volgende generatie.

Er werken zo'n 200.000 mensen alleen al maar in de Limburgse familiebedrijven. Het voortbestaan van onze kmo's is van levensbelang voor onze Vlaamse economie en voor het behoud van de tewerkstelling. Ondernemers zijn vooral bezig met het runnen van hun zaak en denken pas aan overname als ze zelf een stap terug willen zetten. Maar dan is het meestal te laat.

40 procent wil het bedrijf graag in familiehanden houden. 30 procent wil het liever verkopen aan derden. Bij overdracht spelen ook intermenselijke dynamieken en de ondernemerscultuur een rol. Dat mogen we niet vergeten.

19 procent denkt aan stopzetting. 18 procent heeft nog geen beslissing genomen.

De Vlaamse Regering voerde in 2012, onder uw beleid, minister, een schenkbelasting in van 0 procent voor bedrijven die geschonken worden aan kinderen of familie. Maar volgens dezelfde studie heeft het merendeel van de bedrijfsleiders nog nooit gehoord van deze fiscaal vriendelijke en stimulerende maatregel. Niettegenstaande dit gunsttarief en de vaststelling dat overdracht aan kinderen vaak in overweging wordt genomen, kent 80 procent van de microbedrijven, van de kleinhandelsbedrijven, deze maatregel niet.

Minister, welke maatregelen kunt u nemen, gezien de beperkte bekendheid van de schenkbelasting op het terrein, namelijk 6 op 10, om die meer bekend te maken en die op te voeren bij de familiale kmo's?

Doet dezelfde problematiek zich ook voor in de andere Vlaamse provincies? Ik ga ervan uit van wel.

De voorzitter: Ik heb u de afgelopen week al geholpen door dat te tweeten, mevrouw Remen.

Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik heb die maatregelen die u aanhaalt, nog in het leven geroepen toen ik minister van Financiën en Begroting was. Als minister van Economie kan ik effectief meer doen in die uitdraging. Wij organiseren elk jaar met het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) de Week van de bedrijfsoverdracht. Die wordt ook ondersteund met campagnes op de radio. Soms wordt er eens mee gelachen. Ik denk dat iedereen de spot wel kent. De spot in de spot was ook leuk, vind ik. Het lokte in ieder geval wel wat vragen uit.

Het programma van het startevenement van het laatste jaar, was specifiek gericht op micro-ondernemingen, zodat de kleinere ondernemingen beter zouden beseffen dat de informatie ook voor hen bestemd is. Vorig jaar was een van de sessies van het startevenement gewijd aan de fiscale aspecten van een overdracht. Ik denk eraan om die sessie eventueel opnieuw te organiseren bij de volgende overdrachtsweek, maar dan met specifieke voorbeelden van micro-ondernemingen.

In de aanloop van de Week van de bedrijfsoverdracht stuur ik elk jaar een brief naar 30.000 ondernemers die ouder zijn dan 55 jaar. Met die brief nodig ik hen uit om zich te informeren tijdens de Week van de bedrijfsoverdracht en moedig ik hen aan om het infopakket bedrijfsoverdracht aan te vragen bij VLAIO. In dat infopakket zit een brochure waarin de fiscale aspecten van bedrijfsoverdracht worden uitgelegd. Sinds oktober 2011 werd dat pakket 5672 keer aangevraagd.

Het staat vast dat, wanneer het over bedrijfsoverdracht gaat, er heel veel informatie beschikbaar is en dat die informatie gemakkelijk kan worden verkregen. Maar de individuele ondernemer moet natuurlijk ook zelf de stap zetten.

In de hervorming die ik indertijd heb gedaan, was het de bedoeling dat men er vroeger aan zou denken. Tevoren was het zo dat men bij erfenisrecht geen betaling moest doen. Men werd toen dus eigenlijk aangemoedigd om ermee te wachten. Door het bij schenking onder te brengen, breng je het naar voren en zeg je: denk op voorhand na over dat geheel. Dat is nog altijd het goede.

Er is genoeg informatie. Met die Week van de bedrijfsoverdracht en al wat daarrond gebeurt, doen we wat we moeten doen. Maar natuurlijk moet de bedrijfsleider zelf de stap zetten. Ik begrijp dat heel veel aspecten daarbij meespelen. Het gaat niet alleen over het financiële aspect. Soms speelt de vraag: zijn mijn kinderen wel geschikt? Soms zijn er familiale uitkoopsituaties en dergelijke. Soms zijn er andere redenen waarom men de schenking nog niet doet op een bepaald moment. We moeten dat dus ruim bekijken.

Met de brief die we elk jaar sturen naar iedereen die 55 plus is geworden – en dat zijn natuurlijk niet elk jaar dezelfde 30.000, want er komen elk jaar nieuwe 55-plussers bij – geven we hun de kans om er eens over na te denken.

Ik kan u ook garanderen dat het geen Limburgs probleem is en zelfs geen zuiver Vlaamse aangelegenheid. In alle Europese landen stelt men vast dat ondernemers te weinig nadenken over de bedrijfsoverdracht, zich te weinig informeren en er vaak te laat aan beginnen. Dat is een spijtige zaak. Maar wij blijven alvast informeren.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het belang van mijn vraag is dan toch groot. Het is geen Vlaams probleem, zelfs geen Europees, maar een wereldprobleem. De kmo's hebben een groot maatschappelijk belang, niet alleen een economisch.

De Week van de bedrijfsoverdracht is inderdaad belangrijk. Het wordt dit jaar voor de derde keer georganiseerd. Ik heb gelezen dat er nu ook extra aandacht wordt besteed aan het laten instappen van starters in familiebedrijven of in micro-ondernemingen. Dat vind ik ook heel belangrijk. Er zijn dit jaar veel starters. Dat is een goed cijfer. Maar het is goed om die mensen extra te stimuleren om in te stappen. Het is niet gemakkelijk en het is snel gezegd. Het is dus een belangrijke zaak om dat extra te stimuleren en bekend te maken.

Er is volgens mij een bijzondere taak weggelegd voor een externe adviseur. Dat was een vraag vanuit de studie. Ik denk aan een boekhouder, een accountant,

een advocaat. Die mensen hebben de opdracht om het nultarief extra bekend te maken. Dat gebeurt nog te weinig. 80 procent van de doelgroep van de 55-plussers is nog nooit aangesproken geweest door een externe adviseur. En ze hebben toch allemaal een boekhouder of een accountant.

Zoals ik al zei, zal er tijdens de Week van de bedrijfsoverdracht bijzondere aandacht worden besteed aan potentiële starters die willen overnemen. Ik kom even terug op de cijfers van de studie. 30 procent van de ondernemers wil zijn zaak aan derden overlaten. Als daar ook al wat starters kunnen instappen, dan behouden we toch meer de lokale verbondenheid in plaats van dat een bedrijf of een klein bedrijf overgaat in een buitenlands filiaal. De tewerkstelling kan dan in Vlaanderen blijven.

Minister, ik heb nog één bijkomende vraag. Welke concrete, efficiënte initiatieven kunt u bijkomend nemen binnen het geplande budget van de Week van de bedrijfsoverdracht om ook de adviseurs van de ondernemingen gericht te informeren over de fiscaal vriendelijke en stimulerende Vlaamse schenkbelasting?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik kan het heel eenvoudig houden: ik hoef geen bijkomende initiatieven te nemen op dat vlak. Er zijn samenwerkingen met alle zelfstandigen die zulke adviezen geven en het VLAIO. Er worden daaromtrent allerhande workshops georganiseerd. Het is natuurlijk ook aan die adviseurs zelf om zich te informeren. Het is hun job om informatie in te winnen en door te geven.

Ook in de kmo-portefeuille bestaat de mogelijkheid om externe adviseurs in te huren. Dat versterkt die band nog eens: wie als adviseur optreedt bij de kmo-portefeuille, heeft ook nog eens de link met het VLAIO. Op die manier is dat volgens mij voldoende ingedekt.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Minister, ik twijfel er niet aan dat u, als bedenker van dit nultarief tijdens de vorige legislatuur, er alles aan zult blijven doen om die maatregel te promoten. Want goed beleid verdient extra aandacht.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muylers, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de moeizame activering van zeer langdurig werklozen – 2544 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, uit het antwoord op een schriftelijke vraag bleek dat bijna één werkloze op drie minder dan zes maanden werkzoekend is en één op twee minder dan één jaar thuis is. Dat is het goede nieuws, want over dit segment hoeven we ons geen grote zorgen te maken, aangezien VDAB hun snel een traject op maat aanbiedt.

Zorgwekkender is de vaststelling dat het aantal werklozen dat langer dan één jaar zonder werk zit de andere helft van de werklozenpopulatie uitmaakt. Eén werkloze op vijf wacht al tussen de twee en vijf jaar op een nieuwe job. En nog eens één op tien werklozen is tussen de vijf en tien jaar thuis. Langdurige werkloosheid, en de zeer langdurige werkloosheid, blijft een structureel probleem

en kan soms leiden tot extreme situaties. Negen mensen in Vlaanderen krijgen zelfs al meer dan veertig jaar een werkloosheidsuitkering.

De werkloosheid in Vlaanderen neemt al geruime tijd af. Er is een recordaantal vacatures. De krapte op de arbeidsmarkt laat zich in heel wat sectoren sterk voelen. Toch merken we dat er een mismatch is tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Een van de knelpunten is net het groot aandeel langdurig werklozen, dat niet of moeizaam geactiveerd kan worden. Het is ook voor de VDAB-consulenten geen evidentie om een aantal mensen in te schuiven in het activeringsbeleid.

Er zijn inderdaad mensen die heel langdurig werkloos zijn. Hier spelen ook andere redenen mee, zoals meervoudige medische of psychische problemen. Dat hypothekeert uiteraard hun competenties en ook hun jobkansen. De vraag stelt zich in hoeverre deze mensen op hun plaats zitten in de werkloosheidsverzekering, zeker als je merkt dat een aantal onder hen toch zeer langdurig een uitkering krijgen. 359 onder hen zijn langer dan 25 jaar werkloos.

Minister, in het antwoord dat u mij gaf, stelde u dat dat niet noodzakelijk betekent dat ze nooit gewerkt hebben. Sommigen hebben tussendoor periodes gewerkt. De teller wordt immers pas op nul gezet wanneer die periode van werk langer duurt dan drie maanden. Maar als ze vrijwilligerswerk hebben gedaan of in een PWA hebben gewerkt, verandert dat niets aan het feit dat ze nog altijd dat statuut van werkloze behouden.

Het is uiteraard niet de bedoeling om een heksenjacht op zeer langdurig werkzoekenden te organiseren. Maar de cijfers tonen aan dat een activeringsbeleid ook nood heeft aan een sluitend sanctioneringsbeleid. Geen wortel zonder stok. Daar is de wortel terug.

Daarnaast is het ook duidelijk dat er drie partijen zijn, die elk hun deel van de verantwoordelijkheid moeten nemen: uiteraard de werklozen zelf, vervolgens VDAB die hen moet toeleiden naar een nieuwe job en uiteraard ook de werkgevers. Werkzoekenden klagen vaak dat ze geen eerlijke kans krijgen, wegens hun leeftijd of een arbeidshandicap of omdat er te hoge eisen worden gesteld. Omgekeerd blijkt de sollicitatiefeedback van werkgevers naar VDAB niet optimaal. Er moet dus echt een goed samenspel zijn van die drie actoren.

Minister, u erkende dat het moeilijk is om een deel van de werklozenpopulatie te activeren. Overweegt u bijkomende initiatieven?

Hoe staat u tegenover de groep van extreem langdurig werklozen? Horen zij thuis in de werkloosheidsverzekering of moeten we zoeken naar een meer gepaste plaats?

Zal het worden meegenomen in het actieplan rond controle en sanctionering van werkzoekenden?

Hoe wilt u de werkgevers aanmoedigen om ook zeer langdurig werkzoekenden een kans te geven?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Het is zeker niet eenvoudig om langdurig werkzoekenden te activeren omdat heel wat van die mensen niet of niet meer beschikken over de door werkgevers gevraagde competenties. Zelfs naar een aantal attitudes kunnen er problemen zijn.

Als ik het mij goed herinner, hebben we nu al opnieuw positieve cijfers. Zo is er volgens de laatste maandcijfers min 5,2 procent van wie langer dan twee jaar werkloos is. Dat lijkt mij een goede richting uit te gaan.

Behalve het ontbreken van competenties of attitudes spelen vaak psychosociale factoren en armoede een rol. Dat kan zich uiten in mobiliteitsproblemen, gebrek aan kinderopvang, zorgtaken enzovoort.

De begeleiding van langdurig werkzoekenden is iets waarvan ik denk dat VDAB er al lang goed mee bezig is. Er is de reguliere dienstverlening naar langdurige werkzoekenden, waar de bemiddeling en opvolging gebeurt. Eind mei 2017 waren er 65.402 langdurig werklozen in persoonlijke dienstverlening bij VDAB of een partner. Opnieuw: dat maatwerk daarin is belangrijk.

Anderzijds zijn er ook een aantal nieuwe initiatieven. Er is het stelsel van de tijdelijke werkervaring (TWE), waar we proberen om relevante werkervaring te geven aan de mensen en vooral om generieke competenties die vaak worden gemist, erbij te betrekken. Zo'n tijdelijke werkervaring kan tot twee jaar duren in een traject naar werk.

Gisteren hebt u de hervorming van het PWA-stelsel naar wijk-werken goedgekeurd. Het is nog een stap ervoor. Uiteindelijk kunnen langdurig werkzoekenden met een heel zacht traject van wijk-werken naar een tijdelijke werkervaring, naar het normale economische circuit worden begeleid.

We hebben ook de ambitie om in de loop van 2018 – we hebben het er gisteren kort over gehad – het decreet Werk- en Zorgtrajecten in te zetten. Dit kan ook nog een belangrijk extra aspect zijn. Met die maatregelen, waar we vooral inzetten op werkervaring, brengen we voor die doelgroep de juiste elementen aan.

Binnen de groep langdurig werklozen zal er steeds een groep zijn die niet meer naar werk kan worden bemiddeld. Binnen het decreet Werk- en Zorgtrajecten wordt er in 2018 in een traject 'Maatschappelijke oriëntatie' voorzien om deze mensen toe te leiden naar zorg en indien mogelijk naar een meer passend uitkeringsstelsel.

De opvolging van het werkzoekgedrag moet voor mij voor alle werkzoekenden op dezelfde manier gebeuren. We mogen dit dus niet voor langdurig werkzoekenden apart nagaan. VDAB werkt een actieplan rond controle en sanctionering uit. We hebben het er vorige week uitvoerig over gehad.

Een belangrijke drempel voor werkgevers blijft het gebrek aan recente werkervaring of het ontbreken van bepaalde competenties of attitudes. Via de initiatieven die we hebben genomen, hoop ik dat we stappen vooruit kunnen zetten. We mogen ook niet vergeten dat we een stuk engagement van de werkgevers vragen om werkplekken ter beschikking te stellen, wat ook de drempel kan verlagen om nadien die mensen aan te werven, als ze merken dat die attitudes kunnen worden bijgeleerd. Zoals u weet, is er ook een financiële prikkel met de aanwervingsincentives voor langdurig werkzoekenden.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik volg u volledig als u zegt dat het geen gemakkelijke opdracht is. Er speelt meer mee. U verwees naar mobiliteit, gezondheid en psychologische problemen. Kinderopvang, daar heb ik het wat moeilijker mee. Het is een Vlaamse bevoegdheid die u wel niet onder uw vleugels hebt, maar eigenlijk zou dit niet mogen meespelen om mensen niet naar een job toe te kunnen leiden.

U verwijst ook naar wijk-werken, terecht. Ik hoop samen met u dat die hervorming met de focus op werkervaring voor deze groep een groot verschil kan uitmaken.

Met de schriftelijke vraag was er wat weerklank in de pers. Ik kreeg ook berichten van werklozen zelf die mij aanschreven. Ze zeiden dat zij oudere werkzoekenden

zijn en dat ze al honderden keren gesolliciteerd hadden maar niet aan de bak geraakten. Het was een schrijnend verhaal. Ze zeggen dat mensen de perceptie krijgen dat ze niet willen werken en dat dat absoluut zo niet is. We moeten er absoluut aan werken dat iedereen een eerlijke kans krijgt op de arbeidsmarkt. U hebt gelijk dat de werkgever daaraan kan bijdragen.

Vorige week hebben we het controle- en sanctioneringsplan van VDAB besproken. Het gaat de goede kant uit, maar het grote heil komt nog altijd van het activeringsbeleid. Dat is het belangrijkste. Er is maatwerk, het TWE-stelsel en straks ook wijk-werken. Ik denk dat dat een goede aanpak is.

Er is de doelgroepkorting en ook de incentive voor langdurig werklozen. Daar is nu de basis voor gelegd. Ik wou eens polsen in hoeverre die incentive werd geïmplementeerd en of daar respons van de verschillende sectoren op komt.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Sonja Claes (CD&V): Collega, ik wil u danken voor de vraagstelling. Het blijft natuurlijk een heel moeilijke opdracht. Ik denk dat we het er allemaal over eens zijn dat er heel veel aspecten meespelen. Minister, u focust vanuit uw bevoegdheden heel sterk op die tijdelijke werkervaring en wijk-werken, dat gisteren is goedgekeurd.

U verwijst naar W-kwadraat, de uitvoeringsbesluiten, maar het belangrijkste element is de sociale economie. U hebt die niet genoemd, maar ik wil het hier toch wel aan toevoegen omdat we dat in het hele spectrum niet mogen vergeten. Er zullen onder die langdurig werklozen mensen zijn die kunnen worden tewerkgesteld dankzij een traject waardoor ze meer ervaring kunnen opdoen en hun attitudes en competenties opnieuw kunnen aanscherpen. Dat zit daar volledig in. We zullen vaststellen dat er een aantal mensen van die 65.000 die u hebt genoemd, naar het nieuwe W-kwadraat kunnen. Maar er zal ook nood zijn aan uitbreiding binnen de sociale economie. We hebben daar een paar weken geleden met de minister bevoegd voor Sociale Economie nog over gedebatteerd. In de toekomst, en dan kijk ik een beetje verder dan deze legislatuur, zal het essentieel zijn om daar ook in te investeren omdat er een groep zal zijn die alleen kan werken mits er bijkomend, vanuit de overheid, wordt gesubsidieerd. Dat zullen we zeker niet mogen vergeten.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Collega's, ik verslikte mij toen ik de cijfers zag die collega Talpe had opgevraagd op de voorpagina van Het Laatste Nieuws. Het zijn schrijnende cijfers: dat men anno 2017 in Vlaanderen zolang een werkloosheidsuitkering kan genieten, is eigenlijk ondenkbaar, ondenkbaar in hoofde van de belastingbetaler die mee bijdraagt aan de sociale zekerheid en wanneer hij het echt nodig heeft middelen moet kunnen ontvangen, en ondenkbaar ook in hoofde van de mensen die in zo'n stelsel zitten. Het is eigenlijk een enorme verspilling van talent en van middelen die beter kunnen worden besteed.

Je vraagt je af hoe het zover kan komen. De minister heeft het opgesomd, collega Claes heeft het aangevuld met sociale economie. Er zijn zoveel trajecten voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, en toch blijven er nog mensen zo lang in die werkloosheidsuitkering plakken. Ik denk dat het wat te relativiseren zou kunnen zijn mocht je de PWA'ers eruit halen. Het zijn mensen die levenslang in zo'n statuut zetten. Ik vermoed dat er bij die heel langdurig werklozen wel een aantal PWA'ers zijn. Gelukkig is het decreet Wijk-werken is goedgekeurd zodat we er een stuk komaf mee kunnen maken.

Wat mij een beetje zorgen baart, is het feit dat wij op Vlaams niveau voor een deel beperkt zijn in wat we kunnen doen voor activering. Ik denk bijvoorbeeld

aan het federale normenkader rond passende betrekkingen dat de baas van VDAB, Fons Leroy, terecht heeft aangehaald. Vandaag mag VDAB mensen maar naar bepaalde jobs toeleiden als die 100 procent passend zijn en in het normenkader zitten. Eigenlijk zouden we daaruit moeten breken, want het zou een oplossing kunnen bieden voor mensen die al lang in dat systeem zitten.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp-a): Ik dank ook collega Talpe voor haar vraag omdat langdurige werkloosheid echt een aandachtspunt en prioriteit zou moeten blijven van het arbeidsmarktbeleid omdat je ziet dat, door het louter aantrekken van de economie, die groep niet per se uit de werkloosheid geraakt. U hebt ook aangegeven dat u een arsenaal aan maatregelen inzet, gericht op competentieversterking, op werkervaring, stimuleren van de aanwerving. U weet dat we wat het stimuleren van de aanwerving betreft, grondig van mening verschillen. Ik vind het verkeerd dat men voor die groep de loonkost heeft verhoogd, maar laat ik het nu hebben over de begeleiding van de groep.

Eerst heb ik een voorafgaande reactie op wat andere collega's hebben aangestipt. Het is inderdaad zo dat die zeer langdurige werkloosheid echt vragen oproept en verontrustend is. We zetten nu in op tijdelijke werkervaring, maar ik denk dat we wel realistisch moeten zijn. Het zijn personen die nog altijd wel in de werkloosheid zijn ingeschreven. Als je werkt met zeer langdurig tijdelijke werkervaringstrajecten, tot twee jaar, dan moeten we wel opvolgen of het geen remmend effect gaat hebben en dat mensen niet in trajecten vast geraken en van het ene project naar het andere gaan. Vandaar het belang om ook in te zetten op job-matching. Vandaag viel mijn oog nog op een artikel waarin een ondernemer zegt dat hij de mensen niet vindt. Het ging over een debat over volledige tewerkstelling. Hij zei dat hij vacatures had maar niet het gepaste personeel vond. Als VDAB-consulenten zo'n artikel lezen, schieten die dan volledig in gang? Gaan ze dan ook actief de werkgever aanspreken en hem ervan proberen te overtuigen dat iemand in een traject misschien de vacature kan invullen? Het is meer dan begeleiding. Het is jobhunting. Doet VDAB dat?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega Talpe, de aanwervingsincentive is in maart van toepassing geworden. We zien dat die waarschijnlijk nog niet zo bekend is, want er zijn nog niet zo heel veel aanvragen. Hij vertoont operationeel nog wat kinderziekten. We zijn aan het onderzoeken wat er kan, maar er zijn natuurlijk privacyregels enzovoort. Het is dus bezig, maar heeft zeker nog niet de uitwerking die we daarvan zouden mogen verwachten – zeker als ik collega Kherbache bezig hoor, die zegt dat we het nu al allemaal zo duur hebben gemaakt. Er is nu een maatregel, maar die wordt nog weinig gebruikt. Ik denk nog altijd dat ervaring opdoen het meest essentiële is. Je mag hem goedkoop maken, ze werven hem pas aan als ze zeker zijn dat ze er iets mee kunnen doen. Dat is de essentie. De aanwervingspremie heeft tot nu toe nog niet veel succes gehad.

Collega Claes, bedankt voor de aanvulling. Ik had ze zelf moeten doen. Sociale economie zal en moet zijn rol spelen.

Collega Ronse, u zegt dat er al zoveel trajecten zijn. We zijn echt wel een ander beleid aan het voeren. Ik wil toch maar zeggen dat de tijdelijke werkervaring, het wijk-werken, dingen zijn die er nu komen. Als we nog die zorgtrajecten kunnen toevoegen, een groeipad van sociale economie hebben, dat hebben we een pakket dat vroeger niet bestond. Ik moet eerlijk zeggen dat ik zelf wel gecharmeerd was toen ik de werkloosheidscijfers zag: min 5,2 procent. Er waren mensen bij die zeven of acht jaar werkloos waren en die nu werk hadden. Ik vind dat toch

wel een essentieel iets. Ik hoop dat het zich doorzet ook in de toekomst. Het betekent dat de weg die we bewandelen, blijkbaar een goede is.

Dat we nog meer zou kunnen doen als we meer bevoegdheden hebben, dat gaat u mij zeker niet horen tegenspreken, maar dat had u niet verwacht.

Collega Kherbache, die twee jaar is niet 'moeten'. Vanaf dat iemand klaar is om de volgende stap te zetten, wordt die volgende stap gezet. Het is natuurlijk inzetten op de jobmatch. Hoe rapper men in het economisch circuit komt, hoe beter. Maar we moeten ook de kans geven aan mensen om niet twee maar zelfs drie jaar te blijven. Als het nodig is, kan men een jaar wijk-werken. Maar laat het ons ook niet doen als het niet nodig is. Als ze vroeger in een ander traject kunnen gaan en van dat traject naar een normaal economisch circuit in een paar maanden, laten we dat dan doen.

En dat is wat VDAB ook doet. Vandaar dat ik ook altijd heb gezegd dat de inschatting van VDAB, de voeling van VDAB met de werkzoekende, heel essentieel is in het geheel.

Wat het niet vinden van mensen betreft, ja natuurlijk schiet VDAB dan in gang. Ik denk dat Fons Leroy dat hier ook al heeft uitgelegd. VDAB gaat naar de werkgevers om te proberen te bemiddelen. Ik zie dat werkgeversorganisaties, UNIZO, Voka, heel sterk mee inzetten. Recent was er de start van het wealth-project van Voka. Er waren 380 bedrijven die verschillende plaatsen aanbieden net voor langdurig werklozen om werkervaring om te doen, dan heb ik het gevoel dat we in de juiste richting werken. Het is niet af, helemaal nog niet. Er is nog veel te doen, maar er is wel een hervorming gerealiseerd.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, ik heb daarnet het voorbeeld aangehaald van die oudere werkloze die moeizaam een job vindt, terwijl hij veel zin heeft om aan de slag te gaan. Waarom haal ik dat aan? Ik wil geen heksenjacht en ik wil ook niet iedereen over dezelfde kam scheren. Er zijn er altijd die de er kantjes af lopen. Dat zijn de uitzonderingen. Toch blijft het confronterend, zoals de heer Ronse ook zei, dat honderden mensen meer dan 25 jaar lang een uitkering krijgen. Voor sommigen zal dit niet anders kunnen, maar er is zeker nog ruimte om eraan te werken.

We zijn het goede pad ingeslagen, maar we zijn nog niet op bestemming. Als we de mensen aan het werk willen, zullen de drie protagonisten hun werk moeten doen en hun verantwoordelijkheid moeten nemen: de werklozen, de werkgevers maar ook VDAB als actor en regisseur van de arbeidsmarkt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de preciaire arbeidsmarktpositie van alleenstaande moeders – 2572 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Collega's, recent onderzoek van de Universiteit Libre de Bruxelles (ULB) en de Koning Boudewijnstichting toont aan hoe groot de armoederisico's zijn voor alleenstaande moeders.

Het probleem manifesteert zich – niet verrassend – het scherpst in de hoofdstad. Van de 42 procent Brusselse kinderen die geboren worden in een gezin waarvan

het maandelijks inkomen lager ligt dan 870 euro per maand, komt 15,9 procent uit een gezin met een alleenstaande moeder. Ter vergelijking: in Gent is dat 14,5 procent, in Antwerpen 11,4 procent. De cijfers zijn lager, maar toch blijven ook de cijfers voor Vlaanderen veelbetekenend.

Uit het onderzoek blijkt dat de situatie van alleenstaande moeders er sterk op achteruitgaat tijdens de zwangerschap. Ondanks de wettelijke bescherming voor zwangere vrouwen blijkt toch dat ruim een tiende van de vrouwen die voor hun zwangerschap een job hebben, ze voor langere tijd kwijtraakt na de bevalling. De ULB stelt daarom voor dat er niet enkel geïnvesteerd wordt in meer zorg voor het jonge kind, zoals het creëren van flexibele en betaalbare kinderopvang, maar dat er ook actie wordt ondernomen om de sociaal-economische situatie van de moeders te verbeteren. De zwangerschapsperiode zelf is daarbij cruciaal.

Minister, welke maatregelen neemt VDAB nu al in verband met alleenstaande moeders? Hoe vertaalt het maatwerk zich ten aanzien van de begeleiding? Worden ook de private partners betrokken? Zijn er nog andere organisaties die begeleiding op maat mee kunnen ondersteunen? Zijn er plannen om alleenstaande moeders actiever aan een baan te helpen? In welke mate zal het zorgaspect worden gekoppeld aan het sociaal-economisch aspect, zodat men zo snel mogelijk na de bevalling en het bevallingsverlof weer aan de slag kan gaan en zo de voeling met de arbeidsmarkt niet verliest? Aangezien de problematiek van alleenstaande moeders zich nog veel meer uitgesproken in Brussel manifesteert dan in grote Vlaamse steden, stelt zich de vraag naar een gerichte aanpak inzake interregionale mobiliteit. Op welke manier kan er met Actiris worden samengewerkt?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega's, ik denk dat u eigenlijk bijna weet wat ik ga antwoorden. De taak van VDAB is elke werkzoekende zo snel mogelijk aan passend en duurzaam werk te helpen. U weet dat ik doelgroepspecifieke maatregelen niet juist vind, omdat je ook bij die alleenstaande moeders op maat moet werken. Het is niet zo dat er een standaardaanpak voor die doelgroep bestaat. Voor hen, net als voor de rest, geldt de filosofie van maatwerk. Voor alleenstaanden met of zonder kinderen, ongeacht het geslacht, proberen we na te gaan op welke manier wij, vertrekkend vanuit een individuele competenties en noden, een oplossing op maat kunnen geven.

De ondersteuning start uiteraard met een correcte inschatting, samen met de werkzoekende, van de interesses, competenties, aandachtspunten, wensen en hindernissen. Op basis daarvan wordt bepaald welke acties nodig zijn om zo snel mogelijk de stap naar de arbeidsmarkt te kunnen zetten.

VDAB kan tegemoetkomen voor een aantal kosten die met deze acties zijn verbonden. Ik denk dan aan de terugbetaling van vervoerskosten of van de kinderopvang voor cursisten. Dat zijn zaken die worden georganiseerd. Tijdens de bemiddeling kan, samen met de werkzoekende zwangere vrouw, kinderopvang worden gezocht. Hierdoor kan de herintrede op de arbeidsmarkt na de bevallingsrust vlot verlopen. Daarnaast wordt, samen met de werkzoekende, nagegaan op welk netwerk ze een beroep kan doen om desgevallend te worden bijgestaan met betrekking tot kinderopvang. VDAB doet dat uiteraard niet zelf, maar kan hiervoor partners inzetten die een meer intense bemiddeling kunnen aanbieden.

Actiris en VDAB hebben geen specifieke afspraken over alleenstaande ouders gemaakt. In Brussel is Actiris bevoegd voor de arbeidsbemiddeling en bijgevolg ook voor het opzetten van de dienstverlening aan alleenstaande ouders. Er is een samenwerkingsovereenkomst tussen Actiris en VDAB die VDAB mandateert om ook Brusselse werkzoekenden in Brussel en in Vlaanderen te bemiddelen. Actiris leidt enkel bemiddelbare werkzoekenden naar VDAB. Actiris checkt op voorhand

of de werkzoekende in Vlaanderen kan en wil werken. Indien de afstand tot het vinden van een job te groot is, leidt Actiris de betrokken werkzoekende niet toe. Dit staat los van de vraag of het al dan niet om een alleenstaande ouders gaat. Die samenwerking loopt goed en zal nog worden geïntensifieerd. Er zijn immers zeer veel vragen. Dat zit op het goede spoor.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Maatwerk is ook hier de oplossing, maar dat betekent dat we de heikele punten van de arbeidsmarkt moeten kennen, ook specifiek met betrekking tot alleenstaande moeders. We moeten hiermee rekening houden en dit voor ogen houden tijdens het maatwerk.

Het is zeker niet de bedoeling een aparte doelgroep voor alleenstaande moeders en vaders te vragen. Het gaat me om de bewustmaking. Ik wil de specifieke situatie even duiden. Een zwangerschap en een bevalling houden het risico in dat iemand even de voeling met de arbeidsmarkt verliest. Dat risico is reëel. Moeder zijn is op zich al een job. Ik spreek uit ervaring. Dat vergt een bijzondere aandacht.

Minister, in het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement heeft mevrouw Dejonghe de minister van Werk een gelijkaardige mondelinge vraag gesteld. De minister heeft toen geantwoord dat Actiris een actieplan zou uitwerken met een aantal specifieke acties om eenoudergezinnen te ondersteunen. Ik vind daar verder niets van terug. Ik weet niet of u hier iets over hebt gehoord. U hebt vermeld dat er geen gezamenlijk actieplan, maar wel een algemene samenwerking is. U kunt misschien even polsen. We zouden die good practices dan ook in het Vlaams activeringsbeleid kunnen implementeren.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Sonja Claes (CD&V): Voorzitter, als we naar de cijfers met betrekking tot de alleenstaanden kijken, blijkt eigenlijk dat onze samenleving op tweeverdieners is gebouwd. Als iemand alleen is, is de kans op armoede groter. Er is geen tweede inkomen, maar huisvesting en nutsvoorzieningen moeten toch worden betaald. Als we naar de alleenstaande ouders kijken, blijkt dat een vierde van de alleenstaande ouders afhankelijk is van een leefloon of een uitkering. Van zij die werken, werkt 40 procent deeltijds. Als we al die elementen, zoals het precair inkomen en het deeltijds inkomen, samenvoegen, is het natuurlijk niet verwonderlijk dat alleenstaande moeders en vaders met betrekking tot armoede een grote groep vormen.

Mevrouw Talpe, u hebt verwezen naar een actieplan, maar dat kan ruimer. Kinderopvang, mobiliteit, netwerken en andere partners maken er deel van uit. Ik ben ervan overtuigd dat een actieplan de enige manier is om dit aan te pakken. Dit moet echter niet enkel op werk of maatwerk slaan, maar om de totaliteit gaan. Als we daarin zouden slagen, zouden we dit misschien gedeeltelijk kunnen opvangen. Ik weet dat dit al meer binnen de bevoegdheden van de minister van Armoedebestrijding valt. We zouden op die manier sterk kunnen ingrijpen op de armoede-cijfers. Voltijdse arbeid is gelinkt aan een vlotte mobiliteit, betaalbare kinderopvang en een netwerk van mensen die kunnen helpen. Dit is de enige manier om het probleem structureel aan te pakken.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mevrouw Claes, ik denk niet dat het de bedoeling is dat ik hierop reageer. Ik vind dat we binnen de bevoegdheid Werk doen wat we moeten doen. We werken op maat van het individu. Ik denk dat u dat kunt onderschrijven. VDAB heeft mogelijkheden, zoals terugbetalingen of mensen

helpen om kinderopvang te vinden. We houden hier rekening mee. Dat is een goede zaak.

Mevrouw Talpe, ik ken dat actieplan niet. Ik zal bij de bevoegde Brusselse minister navraag doen over wat ze in dit verband willen opzetten.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Zoals daarnet is vermeld, gaat het niet enkel om de alleenstaande moeders of vaders: het gaat ook om de toekomst en het welzijn van de kinderen. We weten uiteraard allemaal dat kinderen die in armoede opgroeien heel wat minder kansen krijgen en ongediplomeerd uitstromen. Dat is een van onze bezorgdheden. We moeten hier proactief de nodige aandacht aan schenken. Daar moeten we niet over nadenken: we moeten dat gewoon doen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het inhouden van de doelgroepkorting voor bedrijven die hun 55-plussers op non-actief zetten met behoud van loon – 2574 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, in april 2017 is commotie ontstaan naar aanleiding van de beslissing van ING om 1500 oudere werknemers met behoud van loon tot hun pensioen thuis te laten. In een reactie daarop hebt u terecht gesteld dat het niet de bedoeling kan zijn het Vlaams activeringsgeld voor de doelgroepenkorting voor 55-plussers de facto aan te wenden om mensen thuis te laten in plaats van hen aan te moedigen om langer te werken.

In antwoord op de actuele vragen tijdens de plenaire vergadering hebt u verklaard van plan te zijn die doelgroep voor de korting op de socialezekerheidsbijdragen wat beter af te bakenen door een bijkomende voorwaarde in te schrijven. De 55-plussers zouden, net als andere werknemers, actief moeten blijven. U hebt toen ook gewezen op de noodzaak van sluitende controles.

Dat is een goede aanpak, maar diverse grijze zones kunnen tot onduidelijkheid leiden. Ontslagen werknemers kunnen tijdens hun opzegperiode volledige of gedeeltelijke vrijstelling van arbeidsprestaties krijgen. Er zijn werknemers die tijdens onregelmatige periodes werken. Worden de ziekteperiodes van langere duur in rekening gebracht? We weten dat oudere werknemers minder vaak, maar wel langer ziek kunnen zijn. Daarnaast zijn er ook minder klassieke nine-to-five jobs. Er wordt meer thuis en flexibel gewerkt. Er is het resultaatgericht werk met deadlines. Zeker voor oudere werknemers is dat een zeer belangrijk element voor werkbaar werk.

Wat de controles betreft, lijkt het van belang de ondernemingen niet nodeloos administratief te bezwaren. Er wordt gevreesd dat de controle op de arbeidsprestaties zal resulteren in een grotere registratie van de arbeidstijden, in meer administratie en bijgevolg in meer kosten. De inspectiediensten moeten natuurlijk wel op sluitende documenten kunnen terugvallen.

De vraag is hoe we dit zullen aanpakken. Inmiddels is gebleken dat deze op het eerste gezicht eenvoudige maatregel op het terrein veel overleg vergt met de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (WASO) en met de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ). Tijdens de vergadering van het Vlaams Economisch

Sociaal Overlegcomité (VESOC) op 10 mei 2017 is met de sociale partners afgesproken dat hun om advies over het voorstel van decreet zal worden gevraagd. Er is toegezegd dat de administratieve lasten voor de werkgevers zullen worden geminimaliseerd.

Minister, wat is de stand van zaken van het initiatief om de verplichting in te schrijven dat reële arbeidsprestaties moeten worden geleverd om de doelgroepenkorting te krijgen? Is in overleg met de FOD WASO al een oplossing voor de grijze zones gevonden? Bevat het decreetaal initiatief een sluitende formulering? Is in overleg met de RSZ bepaald op welke wijze kan worden voorkomen dat de werknemers die flexibel werken niet worden uitgesloten? Op welke documenten zullen de inspectiediensten zich moeten baseren om de voorwaarden effectief te controleren? Hoe zult u tegemoetkomen aan de bezorgdheid van de werkgevers om de administratieve lasten?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mevrouw Talpe, ik kan u garanderen dat de regeling momenteel wordt opgemaakt. Ik hoop opnieuw dat de Vlaamse Regering dit nog op 14 juli 2017 kan goedkeuren. Vervolgens kunnen we de SERV om advies vragen en het ontwerp van decreet na eventuele aanpassingen naar de Raad van State sturen.

Volgens mij hebben we, in overleg met de RSZ en met de FOD WASO, een sluitende formulering gevonden.

In elk geval gebeurt de toekenning van de doelgroepenkorting momenteel op basis van een tewerkstellingslijn in de multifunctionele aangifte. Die aangifte moet op kwartaalbasis worden ingediend. De werkgever geeft per kwartaal informatie door over het loon en de arbeidsprestaties. De informatie die wordt doorgegeven, bevat de bepalingen op basis waarvan de sociale rechten van de werknemers kunnen worden berekend. Het is niet mogelijk te zien wanneer die prestaties zijn geleverd. Dat is niet zo belangrijk. De werkgever maakt de som van de prestaties voor het kwartaal. Die som omvat de vakantiedagen en dergelijke. Voor de toekenning van de doelgroepenkorting is het niet noodzakelijk te weten of iemand een variabel uurrooster heeft of onregelmatige prestaties levert. Het is noodzakelijk te weten dat effectief prestaties zijn geleverd en dat die prestaties voldoende zijn om voor de doelgroepenkorting in aanmerking te komen.

De sociaalrechtelijke inspecteurs beschikken, zoals decreetaal is bepaald, over ruime mogelijkheden om hun onderzoek te voeren. Ze hebben het recht alle gegevens op te vragen die nodig zijn voor de controle en voor de toepassing van hun bevoegdheden. Uiteraard moeten ze rekening houden met de proportionaliteit en de finaliteit. Het is aan de inspecteurs om in verband met een concrete casus te oordelen wat ze moeten doen.

De bezorgdheid om de administratieve lasten geldt niet enkel voor de werkgeversorganisaties. Ik deel die bezorgdheid ook. Volgens mij zijn we, opnieuw in overleg met de RSZ, tot een haalbaar voorstel gekomen. De werkgevers bevestigen in de multifunctionele aangifte, die ze toch verplicht moeten indienen, bij elke aanvraag van een doelgroepenkorting dat daadwerkelijk prestaties zijn geleverd. Eigenlijk is dit een verklaring van de werkgever waaruit blijkt dat een persoon prestaties heeft geleverd. We vragen dus geen bijkomende registratie en we zetten geen nieuwe gegevensstroom op. We voeren een minimale wijziging door binnen het huidige systeem. Volgens mij is dit de juiste werkwijze. Daarna zullen we controleren en inspecteren.

Ik ga ervan uit dat we op deze wijze geen doelgroepenkorting zullen verlenen aan bedrijven die mensen niet aan het werk zetten en dat de administratieve last minimaal blijft.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, u hebt al een aantal van mijn bezorgdheden weggenomen. Ik hoop dat dit met wat gezond verstand op de juiste manier kan worden aangepakt. We moeten het eenvoudig houden. Het moet voor iedereen fair zijn en niemand mag door de mazen van het net vallen. Ik ben in elk geval benieuwd naar de concrete uitwerking.

Ik heb nog een vraag in verband met de maatregel die nu wordt uitgewerkt. Het voorval met ING is al voorbij. Ik heb tijdens de plenaire vergadering gevraagd wat met ING zal gebeuren. Zal de retroactiviteit voor ING gelden? U hebt toen verklaard dat u nog moest nagaan in hoeverre of wanneer dit op ING van toepassing zou zijn. Misschien kunt u hier nog wat meer over zeggen.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp.a): Voorzitter, ik heb een vraag over het scenario dat ING heeft ontwikkeld. Het doet me wat denken aan wat KBC met het Minerva-project heeft gedaan. Dit staat los van de discussie over de toekenning van een doelgroepenkorting. Ik ben het ermee eens dat dit aan een arbeidsprestatie moet worden gekoppeld. In dit debat wordt echter een bepaalde indruk gewekt. Een werkgever kan zijn werknemers niet ontslaan, maar de mogelijkheid bieden om een opleiding te volgen, bij een andere werkgever aan de slag te gaan en dergelijke. Dat is eigenlijk een positieve zaak.

Minister, is dit punt ooit aan bod gekomen? Er is radicale kritiek gekomen, maar een van de huidige problemen is dat eerst een breuk moet worden gecreëerd en dat vervolgens weer iets wordt opgebouwd met outplacement en dergelijke. Eigenlijk pleit ik voor een vorm van warme overdracht die de overgang naar een andere werkplek aanmoedigt. Dit moeten we in een herstructureringsbeleid aanmoedigen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Kherbache, ik ga helemaal akkoord. Het gebeurt niet vaak, maar ditmaal ben ik het helemaal met u eens. (*Opmerkingen. Gelach*)

U had dat natuurlijk verwacht. Indien er een warme overdracht kan zijn en afspraken tussen bedrijven kunnen worden gemaakt, kan een bedrijfsleider nog steeds verklaren dat een persoon actief is. Hij is misschien niet daar actief, maar wel elders. Hij blijft actief en bijgevolg kan de werkgever het vakje aankruisen. Over de uren en zo moeten de twee werkgevers dan afspraken maken. Ik zie daar dus geen probleem.

Mevrouw Talpe, gewoonlijk is het zeer moeilijk om iets retroactief in te voeren. We zouden natuurlijk kunnen stellen dat de maatregel vanaf een bepaald kwartaal voor iedereen geldt. Dan moet het juiste vakje worden aangekruist voor wie al thuis zit. Dat kan vanaf het kwartaal volgend op de verschijning of inwerkingtreding. Dat is de richting waarin wij kijken. Het is mogelijk dat een werkgever de doelgroepenkorting krijgt van april tot augustus 2017, maar dan niet meer vanaf augustus 2017 en in de toekomst.

De retroactiviteit is altijd zeer moeilijk. De maatregelen zijn genomen binnen de op dat ogenblik geldende wetgeving. We passen de regels decretaal aan, maar die regels kunnen slechts van toepassing zijn op het ogenblik dat ze worden toegepast. Ik kan niet stellen dat de medewerkers van ING of anderen die op non-actief zijn gezet, nooit in aanmerking komen. We kunnen stellen dat het vanaf een bepaalde datum geldt.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Dit is in de media op een bepaalde wijze belicht. Uiteindelijk is het niet zo dat die medewerkers niet mochten werken. Het is helemaal verkeerd uitgelegd. We moeten voorzichtig zijn met dergelijke uitspraken. Eigenlijk was het mijn bedoeling om aan te geven dat iets op het eerste gezicht misschien eenvoudig op te lossen lijkt, maar dat in de realiteit de zaken vaak complexer blijken te zijn.

Wat me vooral stoort, is dat de rijpere werknemer of de meer ervaren werknemer in een bepaalde hoek wordt geduwd. Hij is de speelbal van de verschillende meningen van vakbonden, arbeidsmarktspecialisten en dergelijke. Ik vind dit jammer. We geven hun een verkeerd signaal, hoewel we hen net willen motiveren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de vrijstellingen van arbeidszorgmedewerkers met een werkloosheidsuitkering – 2601 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Voorzitter, ik heb deze vraag om uitleg veertien dagen geleden ingediend en ondertussen is al een en ander in beweging gekomen. Om actueel te zijn, moet ik mijn inleiding dan ook aanpassen.

De aanleiding van deze vraag om uitleg is dat in maart 2017 1663 werkzoekenden actief waren in de arbeidszorg. In het verleden konden deze mensen van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) een attest krijgen, maar na de zesde staats hervorming gebruikt VDAB dit attest niet meer. VDAB bezorgt de RVA voor elke uitkeringsgerechtigde werkzoekende een attest waarin toelating wordt verleend om met behoud van uitkering een onbezoldigde stage te lopen.

Deze problematiek is al aangekaart op 17 maart 2017. Toen hebben een aantal sociaal-economische initiatieven in heel Vlaanderen hun deuren opengezet voor Vlaamse volksvertegenwoordigers. Deze vraag is toen naar boven gekomen. Ik heb hierover ook al een schriftelijke vraag ingediend.

De individuele toelating voor VDAB komt in de plaats van het vrijstellingsattest van de RVA. Dit zorgt voor de betrokkenen blijkbaar voor enige onduidelijkheid. Het gevolg is zelfs dat een aantal arbeidszorgmedewerkers een schorsing van uitkering hebben opgelopen. Door de strikte interpretatie door sommige directies van VDAB hebben sommige mensen tot twee maanden uitkering moeten terugbetalen.

De arbeidszorginitiatieven die deze medewerkers tewerkstellen, zitten ten gevolge van deze nieuwe procedure eveneens in een lastig parket. Om deze reden hebben ze VDAB een gemeenschappelijk schrijven gestuurd.

Met betrekking tot de gevolgen van de vastgestelde praktische problemen zou VDAB inmiddels hebben laten weten dat versneld een andere werkwijze zou worden ingevoerd. Die werkwijze zou inhouden dat de arbeidszorginitiatieven VDAB een lijst met de arbeidszorgmedewerkers moeten bezorgen. Vervolgens kan VDAB dan de toelatingen opstellen en aan de arbeidszorginitiatieven bezorgen. De aanvragen zouden dan niet langer in het licht van de administratieve

vrijstelling moeten worden aangevraagd, maar zouden worden overgeheveld naar de backoffice die in verband met tewerkstelling de individuele fiches beheert.

Minister, ik denk dat ik hiermee waarschijnlijk al een gedeelte van uw antwoord heb geformuleerd. VDAB lijkt ad rem te hebben gereageerd op dit praktisch probleem. Ik zou graag zo meteen van u vernemen of die informatie klopt.

Dit neemt niet weg dat er momenteel nog heel wat onduidelijkheid is over het statuut van de arbeidszorg zelf. Het gevolg is dat er een aantal praktische problemen zijn met de vrijstellingen, de attesten, de goedkeuringen en de arbeidsinspectie.

Dat overstijgt natuurlijk het niveau van VDAB, want het zijn niet alleen werklozen, maar het kunnen ook mensen zijn met een uitkering van het RIZIV, het OCMW of de FOD Sociale Zekerheid.

Minister, mijn eerste vraag over de inspanning die VDAB al heeft gedaan, ga ik wat herformuleren tot de vraag of VDAB inderdaad sedert begin deze maand versneld een nieuwe werkwijze heeft ingevoerd om tegemoet te komen aan die problematiek van de attestering. De vraag over de inspanningen die nodig zijn om alle regionale kantoren van vakbonden en hulpkassen ook mee te krijgen, blijft pertinent. Werd al in kaart gebracht waar het probleem zich specifiek situeert en worden er versneld richtlijnen gegeven aan de kantoren? VDAB toonde zich verwonderd omdat er heel wat arbeidszorgmedewerkers zijn kwijtgeraakt, om het zo te zeggen, toen ze moesten worden doorgemailed naar VDAB en ze aldus nog geen formele toestemming van die onbezoldigde stage hebben ontvangen. Heeft VDAB met behulp van die arbeidszorginitiatieven deze mensen ondertussen al kunnen traceren? Over hoeveel mensen gaat het? Mijn vierde en vijfde vraag komen te vervallen, gelet op de aangekondigde regeling, als het inderdaad zo is dat er versneld een werkwijze is doorgevoerd.

De voorzitter: Minister Muyters heeft woord.

Minister Philippe Muyters: Collega Talpe, mijn antwoord gaat alleen over de arbeidszorgmedewerkers die begeleid vrijwilligerswerk op de werkvloer doen, en dan binnen de sociale economie. Dat is de groep waarover ik het heb.

Zoals u zelf hebt gezegd, heeft VDAB dat afgestemd met de RVA. VDAB bezorgt aan de uitkeringsgerechtigde werkzoekenden een document. Daarin wordt toelating gegeven voor het uitvoeren van een onbezoldigde stage, met behoud van de uitkering. Dat is de filosofie. Nieuw is dat dat attest een jaar geldig is.

VDAB heeft daarop de nodige initiatieven genomen om de toelatingen voor arbeidszorg af te leveren en de verschillende stakeholders op de hoogte te brengen. De vakbonden en hulpkassen zijn hierbij uitgebreid geïnformeerd over de toelating, de inhoud van de toelating en wat de RVA verwacht van die mensen. De RVA verwacht namelijk dat de werkzoekenden deze toelating maandelijks indienen.

Ik vind de zin zoals u hem oorspronkelijk had geformuleerd dat er heel wat arbeidszorgmedewerkers 'kwijt' zijn geraakt, misschien wat ongelukkig geformuleerd. De procedure die gevolgd moet worden, is vrij eenvoudig. Een toelating tot onbezoldigde stage moet worden aangevraagd via een mail naar een centraal mailadres bij de VDAB. VDAB stelt dat alle ingestroomde mails verwerkt zijn en dat voor alle uitkeringsgerechtigde arbeidszorgmedewerkers de toelatingen zijn afgeleverd op basis van de beschikbare informatie in verband met de nog lopende vrijstellingen.

Een toelating van VDAB is enkel nodig op het moment dat de oude RVA-vrijstelling niet meer geldig is. Men zegt mij dat VDAB regelmatig tegenstrijdige informatie ontvangt wat betreft de einddatum van de nog lopende vrijstelling. De

einddatum die VDAB van de RVA ontvangt over de lopende vrijstelling, is niet altijd dezelfde als de einddatum die ze krijgen vanuit het arbeidszorginitiatief. Daar zit soms wat speling op. VDAB heeft de sector van arbeidszorginitiatieven gevraagd om aan te geven bij welke dossiers dit probleem zich stelt. Via hetzelfde centraal mailadres kan men dringend een toelating verkrijgen. Dat is ondertussen gebeurd.

Bij sommige arbeidszorgmedewerkers werd de werkloosheidsuitkering stopgezet na het aflopen van de RVA-vrijstelling en bij de aanvraag van een VDAB-toelating. De stopzetting was niet het gevolg van een onduidelijke VDAB-procedure, maar van twee andere aspecten. Sommige werkzoekenden voldoen bij het aflopen van de RVA-vrijstelling niet meer aan de voorwaarden om een werkloosheidsuitkering te krijgen. Neem bijvoorbeeld de inschakelingsuitkering die beperkt is in de tijd. Omdat arbeidszorg vroeger werd aanzien als een opleiding, kreeg de arbeidszorgmedewerker een vrijstelling van beschikbaarheid. De vrijstelling zorgde voor een verlenging van de uitkering tot aan de einddatum van de opleiding. Op het moment dat de RVA-vrijstelling afloopt, stopt dus ook de inschakelingsuitkering. Een VDAB-toelating zorgt, in tegenstelling tot de vroegere vrijstelling, niet voor een verlenging van de inschakelingsuitkering omdat het geen opleiding is en het vroeger wel werd gezien als een opleiding.

Het stopzetten van de uitkering wordt door de sector vaak verkeerdelijk toegewezen aan VDAB, maar het is doodgewoon het toepassen van de federale regels inzake de uitkeringen.

Een tweede mogelijkheid: na het aflopen van een RVA-vrijstelling moet de werkzoekende zich opnieuw inschrijven bij VDAB als werkzoekende. Dit is een voorwaarde die de RVA stelt in functie van het behouden van de uitkering. Omdat de arbeidszorgmedewerker bij het aflopen van de vrijstelling gewoon verder werkt in hetzelfde arbeidszorginitiatief en geen wijziging ervaart in zijn situatie, vergeet men zich vaak opnieuw in te schrijven bij VDAB. Als de uitbetalingsinstelling dit inschrijvingsbewijs van VDAB niet ontvangt, zet die de uitkering stop. In de overgangperiode heeft VDAB met terugwerkende kracht een inschrijvingsbewijs bezorgd, zodat de uitbetalingsinstelling de schorsing van uitkering kon rechtekken.

Wat betreft de begrijpelijke brieven, kan ik u zeggen dat naar aanleiding van het nieuwe vrijstellingenbeleid VDAB de huidige procedure heeft gescreend op mogelijke vereenvoudigingen. Er zijn een aantal aanpassingen gemaakt, zoals eenvoudiger taalgebruik.

Het attest van gespecialiseerde trajectbegeleiding (GTB) beschouwt de RVA als niet voldoende. Zij vinden het attest van GTB een attest voor de begeleiding, terwijl je een eenjarig attest nodig hebt. Er wordt wel gewerkt aan elektronische data-uitwisseling. U weet dat ook in andere dossiers, zoals onderwijs, met de schoolverlaters en dergelijke meer, dat niet altijd evident is. Die data-uitwisseling is vandaag nog niet gerealiseerd en het kondigt zich ook niet aan dat het morgen zal lukken.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, dank u wel. Ik kan kort zijn. Ik heb deze vraag gesteld omdat er ongerustheid was in de sector. Een en ander is ondertussen opgelost. Daarvoor kunnen we alleen maar een pluim geven aan VDAB die ten gevolge van de zesde staatshervorming met nog heel wat andere praktische problemen geconfronteerd wordt die moeten worden opgelost.

U hebt een aantal technische elementen aangehaald die de oorzaak zijn van de problemen. Er zijn blijkbaar ook een aantal formaliteiten die de betrokkenen zelf

niet vervullen. Dat is allemaal technisch en procedureel. Ik kan niet over alles oordelen, maar het is goed om te horen dat er een vereenvoudiging op komst is, dat men zich bewust is van het probleem en dat men het aanpakt.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Sonja Claes (CD&V): Minister, het is hopelijk toch de bedoeling dat we in de uitvoeringsbesluiten van W-kwadraat ervoor zorgen dat de arbeidszorgmedewerker, of hij nu zijn vergoeding heeft via de werkloosheidsuitkering dan wel via het RIZIV, die arbeid kan verrichten, ook al is die vrijwillig. Ik denk dat het belangrijk is dat het statuut dat de arbeidszorg zal krijgen, er een zal zijn waarin hij de uitkering die hij heeft, niet verliest als hij arbeid verricht en dat hij de toestemming om arbeid te verrichten op een eenvoudige manier kan krijgen, van waar het inkomen ook komt.

U hebt twee verschillende dingen gezegd. Op een bepaald moment hebt u gezegd dat dat maandelijks moet worden aangevraagd. Op een ander moment hebt u gezegd dat het een jaarlijks document is. Het is voor mij nu niet meer duidelijk hoe het zal zijn. We moeten het toch zo eenvoudig mogelijk maken. Een maandelijks aanvraag... *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Dat is al heel wat beter. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): In maart hadden wij het genoeg om met een aantal collega's van het Vlaams Parlement zorginitiatieven te gaan bezoeken. Ik was zelf gelukkige deelnemer bij het Vierveld in Beernem. Het was voor mij de eerste keer dat ik een dergelijk initiatief bezocht. Ik was diep onder de indruk van wat de mensen die heel het verhaal omkaderen, presteerden, en wat die arbeid deed voor de medewerkers zelf, voor hun eigenwaarde en zelfrespect. Ik vond dat iets moois in het welzijnsverhaal. Ik ben blij dat aan alle bezorgdheden die hier vermeld zijn, is tegemoetgekomen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega Claes, we hadden het hier heel duidelijk over de arbeidszorgmedewerkers die begeleid vrijwilligerswerk doen. Ze verliezen hun uitkering niet omdat ze dat doen. Dat is ook nooit de bedoeling geweest. Als zij hun uitkering verliezen, is dat omdat ze niet voldoen aan de voorwaarden van de uitkering, maar niet wegens dat werk. Het enige verschil is, dat waar de RVA dat vroeger opleiding noemde, dat nu niet meer als opleiding wordt bekeken maar als vrijwilligerswerk. Iemand die in opleiding is, zit in een ander statuut dan iemand die vrijwilligerswerk doet.

Hoe we dat in W-kwadraat doen, zal ik met mijn collega's verder bekijken. Ik begrijp uw bekommernis. Het is zeker niet de bedoeling dat ze ten gevolge daarvan hun uitkering verliezen. Maar dat is ook nu niet het geval, dat wil ik wel duidelijk stellen. Maar we moeten ons wel houden aan de regels.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Ik wil tot slot nog even wijzen op de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP) die op 13 juni een nota met beleidsaanbevelingen heeft gemaakt. Dat is grotendeels iets voor minister Homans, maar bij dezen doe ik een warme oproep om de aspecten die u daarin kunt aanpakken, ter harte te nemen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.